

నెల్లూరు లిబ్రరీ
 20 తేది నుండి చూడండి
'వాన్ రయాన్స్ ఎక్స్ ప్రెస్'
 (కంకడిత్యం - ఫ్యాంట్ సెనాటో, ఇన్వర్సావార్డ్ నడించారు.)
 'గ్రేట్ ఎస్టేప్' కంటే కూడా గొప్ప యుద్ధవైదిల పోరాటాలచిత్రం.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు పెంకటామానాయుడు

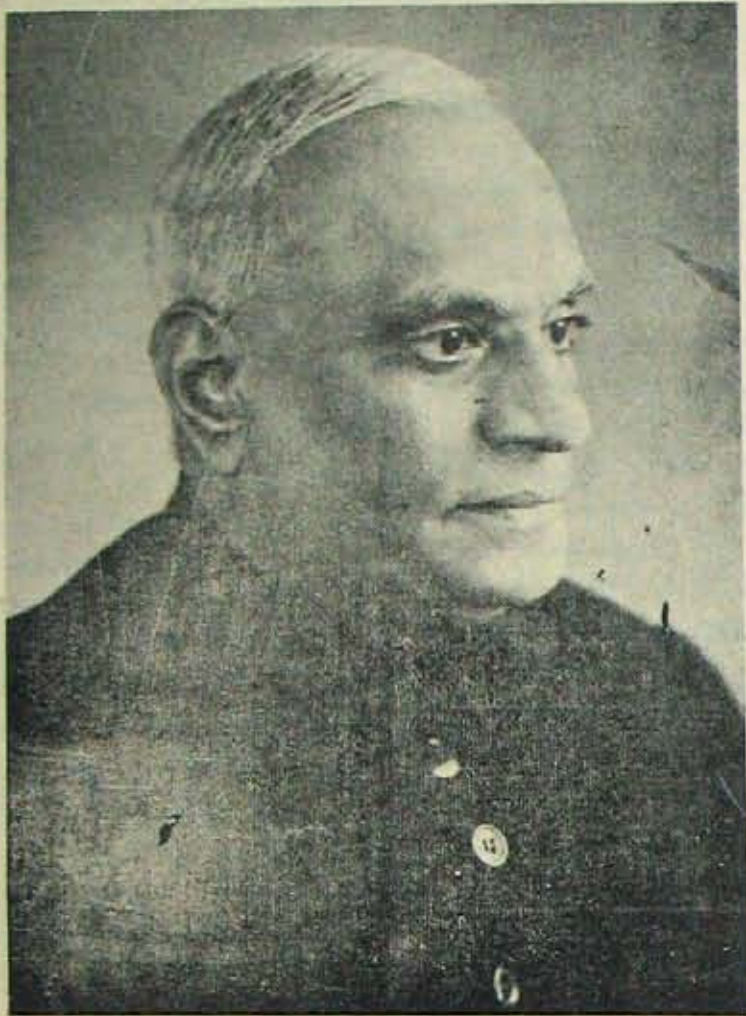
నంపుటి 39 *

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

* సంచిక 20

కొత్త పెండ్లికొడుకులకు అన్ని కొత్తరకాలు

 టెలివిజన్ - టెలిఫోన్ - పర్లింగ్, సూటింగ్లు వచ్చియున్నవి.
సిటీ డ్రెస్ హౌస్
 ఫోన్ : 444.
 ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

భారత ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ వి. వి. గిరి

జిల్లా రాజకీయాలు- రాష్ట్రపతి ఎన్నిక-ముఖ్యమంత్రికి మనస్తాపాన్ని కల్గించిన నెల్లూరుసభ్యులు

శ్రీ వి. సి. అన్యస్థులయ్యారు. 'లంగ్ క్యాన్సర్' అని వైద్యులు తేల్చారట మద్రాసు లో నే దీక్షపొందుతున్నారు. అందోళనకేమీ అస్కారంలేదని తెలుస్తున్నది.

వి. సి. అనారోగ్యం నెల్లూరులో అందోళనకల్గింది; వారి అనుయాయుల్లో, అభిమానులలోనేకాదు, అందరిలోనూ కల్గింది. రాజకీయంగా వారిని విశేషించే వారిలో సైతం అవ్యక్తమైన సానుభూతి గోచరిస్తున్నది. వ్యక్తిగా వి. సి. ఎవ్వరికీ విరోధికాదు; అందరికీ అభిమానపాత్రుడు. వ్యజలకు అత్యంత సన్నిహితంగావుండి, అందరికీ నోటిలో నాలుకగావుండి, తన

పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులు కావాలి! నమ్మదయితే, వ్యక్తిత్వంతో, న్యాయం వ్యతిరేకం క్రిందినుండి నాయకత్వాన్ని నిర్మించుకొని, వృద్ధిపెట్టినవాడు. అద్వైతాలు, అవకాశాలవల్ల నాయకుడైనవాడు కాదు. ఇటీవల వారి నాయకత్వం వివాద గ్రస్తమైనదైనా, వారిని అనుసరించలేక పోయినా, వారికి విస్తృతంగా వనితేనైనా, వారు అన్యస్థులైనారంటే అందరూ బాధ పడినారు. వారు పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులు

కావాలని, సహజ వృత్తాన బాధపడతే వ్యతిరేకంగానే వనితేనాలని అందరి ఆకాంక్ష.

వి. సి. ఇటీవల బాగుండడంలేదు. కారీరకవికలక స్వప్నంగా కనపెస్తుందినది. సహజ గాంభీర్యం కోపిందింది. అనారోగ్య వ.తుడుగా కనపెట్టుకొన్నాడు. క్యాన్సర్ వున్నదనే అనమానం ఏమాత్రం వారిలో వున్నట్లులేదని, ఆరోగ్యం విషయంలో తగినంత జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుంటు వున్నట్లు. తరచు మద్రాసుకు పోవడం, వైద్యరీక్షలు చేయించుకోవడం జరుగు తుందినది. లంగ్ క్యాన్సర్ అనేది మొన్ననే తేలివేటుంది. అనలు వి. సి. చాల నంవత్తు చాలమంది ఆరోగ్యం విషయంలో జాగ్రత్తగా వుంటున్నాడు. అచారనియమాలి పాటిస్తున్నాడు. ఇటీవల స్కాటింగ్ కూడా పూర్తిగా మూసివేశాడట క్యాన్సర్ గీసర్లు గురియవృత్తాననే అనుమానం వి. సి. లో వినాడూలేదుగాని, తన తండ్రి డయబెటీస్ వ్యాధికి తాను వారసుడు కావ

—కొరవ 6 వ పేజీలో

ఆచార్య రంగాకు సన్మానం చిత్తూరు ఓటమి, శ్రీ కాకుళం విజయాలవివరణ

పోయాడు. అట్లాంటిది మూడునెలలు తిరక్కముందే శ్రీ కాకళింనుండి మళ్ళీ పోటీదేసి తుకాబోయింది గెల్చాడు. కాంగ్రెసు చెప్పి వోడించి న మనుడైనాడు శ్రీ రంగాజీ. ఒక విధంగా అది రంగాగారి వ్యక్తిగత విజయం; మరొక విధంగా శ్రీ కాకుళం లో స్వంతపార్టీ యేర్పర్చుకొన్న స్థానం కావచ్చు; లేక మరొక విధంగా ప్రతిపక్ష వ్యవహారకు కల్గిన విజయమే కావచ్చు. ఇన్ని విజయాలు యిమిడివున్నాయి కాబట్టి, కాంగ్రెస్ మంత్రులు - అధికారయంత్రాంగం హోరాహోరీగా వనితేనైనా రంగాగారు అక్కడ కాంగ్రెసు వుటం పెట్టారు కాబట్టి గర్వ సూచకంగా — కొరవ 7 వ పేజీలో

గొప్ప అవకాశము!! ఈ తరుణం పైజు మీదేకావచ్చు!!!

కె. సి. చారిటీస్ ఫండ్ లాటరీ డ్రా తేది 2-7-67

టిక్కెట్లు చందా రు. 1/- :: 14 టిక్కెట్లు రు. 10/-
 మొదటి ప్రైజు రు. 1,15,000/- మొదలు కనీసం రు. 20/- లు
 వరకు వివిధ తరగతుల వ్యయజులు గలవు.

బారాబతి రాఫిల్ డ్రా తేది 23-7-67

టిక్కెట్లు చందా రు. 1/- :: 15 టిక్కెట్లు రు. 10/-
 మొదటి ప్రైజు రు. 1,10,000/- మొదలు కనీసం రు. 22/- లు
 వరకు వివిధ తరగతుల వ్యయజులు గలవు.

పోస్టల్ డ్రా టిక్కెట్లు పొందగోరువారు పేరు-విలాసము వివరములతో ప్రైజుము M. O. ద్వారా ఈ దిగువ అధ్యక్షుకు వంపుడు - టిక్కెట్లు వెంటనే పొందగలరు.

పూర్తి వివరములకు - అభిరైజ్ డిస్ట్రిబ్యూటరు:-

N. V. ఆచారి - శ్రీనివాస్ బ్రన్స్,
 ట్రంకురోడ్డు (టోకాహల్ ఎదురు) నెల్లూరు.

కాంగ్రెస్ వాళ్ళయితే -మంత్రివైతేనే లేక యింకేదో అధికార హోదా వడపు లోపేనే పూలమాలలు వేసి, విందులిచ్చి సన్మాన సంరంజాలు చేస్తారు. మరి పాపం ప్రతి వజ్రంవాళ్ళు -కావన నట్టు వైతేనే, లేదా పార్లమెంటు నట్టువైతేనే, లేక మరొకే దిన్న గుర్తింపు లోపేనే సన్మానాలు చేస్తారు. అంతే లేదా.

కాని రంగాగారికి మొన్న గూడూర్లో జరిగిన సన్మానం ఆ మామూలు సంప్రదాయమైన కోవ లో నీ ది కాకపోవచ్చు. ఆయన ప్రారంభంలో దిత్తురు పార్లమెంటు నియోజకవర్గంనుండి తుకాబోయింది గెల్చాడని అనుకున్నది వోడి

గీతాయజ్ఞము

(ఆధ్యాత్మికోపన్యాసములు)

23-5-1967 తేదినుండి 11-6-1967 తేదివరకు ప్రతిదినము ఉదయం 7 గంటలనుండి, 8 గంటలవరకు నెల్లూరు స్టోకహౌస్ పేట శ్రీ భగవద్గీతా భవనమునందును, సాయంత్రము 7 గంటల నుండి, 8-30 గంటల వరకు స్టోకహౌస్ పేట ఆర్. ఎన్. ఆర్. మున్సిపల్ హైస్కూలు ఆవరణమునందును కాళహస్తి శ్రీ శుక్లబ్రహ్మ శ్రమ స్థాపకులు అపర వివేకానంద స్వరూపులును శ్రీమత్పరమ హంస పరివ్రాజకాచార్యపర్యులును

శ్రీ శ్రీ శ్రీ విద్యాప్రకాశవందనీ స్వాములు, బి.ఎ.

వారిదే నెల్లూరు స్టోకహౌస్ పేట ప్రేమసంఘంవారి యాజమాన్యమున 28-వ గీతాయజ్ఞము జరుపబడును.

ఈ కార్యక్రమము 23-5-67 తేది సాయంత్రము 7 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు శ్రీయుతులు యశ. కే. మురళీధరరావు బి.వి.యస్. గారి అధ్యక్షతన ప్రారంభింపబడును.

ప్రకటన

ఇందుమూలంగా యావన్ముందికి ఖజీర్ మహమ్మద్ హుసేన్ పాఠాభి, ఖజీర్ జమ్మహ్మదు- పెద్ద-ఉద్దా, తెలియజేయడ మేమనగా: 12-5-67 తేది జమీన్ ద్రవ్య పత్రికలోను, 8-5-67 తేదిన నెల్లూరు న గా రా పత్రికలోను వజ్రవజ్రవారు నమ్మగరించి, నా అనుబంధించి యిచ్చిన వ్యక్తిగత పూర్తిగా నిరాధారమైనది. యిది శేవలము అ న్యాయ, అధికారాలతో కూడి వ్యక్తిగత ద్వేషపూరితమైనది. వజ్రవజ్ర వారు నాపైగాని, నా అనుబంధించిగాని ఏలాటి అధికారముగాని, పరివేక్షణాధికారాలుగాని లేవు. నాకు సంబంధించినంతవరకు నేను ఖజీర్ నేరూని, ముఖవల్లినికాను. ఈనెల్లూరు వజ్రవజ్ర కమిటీలోయిప్పు మొదలగున్న, నాకున్నయిప్పు రాజీయ కక్షలవల్ల వ్యక్తి గత ద్వేషములవల్ల నన్ను కష్టనష్టములకు గురిచేయవలయుననే దురుద్దేశంతో వారు యిటువంటి అనభ్యుక్తమైన, అనభ్యుక్తర మైన, ద్వేషపూరితమైన, చట్టరహితమైన అన్యాయ వ్యక్తిగతము చేయుచున్నారు. వజ్రవజ్రవారికి నన్ను, నా ఖజీర్ వదలి నుండిగాని, నా అనుబంధించిగాని ఎన్నటి కిని తొలగించే అధికారములేదు. నా కాలాదుల అస్తి, నా స్వంతఅస్తి- సదరుఅస్తి నాకు నెల్లూరు నజీర్ O.S. 12/1936 ద్వారా, మద్రాసు హైకోర్టువారి A. S. నె. 369/1938 తీర్పులద్వారా నా పరము కాబడి, నాది పెదరకల్ కోర్టుచే అమోదించ బడి యున్నది. అ నాదీనుండి నేను ఖజీర్ గరించి, నా అనుబంధించి నరహక్కులతో అనుబంధించుచు, వీటిని సంబంధించిన అన్ని సర్వీసులు సక్రమముగా నిర్వహించుచు, నా విద్యుత్ ధర్మములను నేను సెరవేర్చు చున్నాను. ఈలాంటి కవ్వకు వ్యక్తిగతవల్ల ఉత్తర కోర్టు వారు కలిగి యావత్తు కష్టనష్టములకు వజ్రవజ్ర, నెల్లూరు తీర్పు, వజ్రవ కమిటీవల్ల మొదలగు వారు బాధ్యులగుదురు.

ఇట్లు,
మహమ్మద్ హుసేన్ పాఠాభి
ఖజీర్ - నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో
O. S. No. 22 of 1959.
పె. దయాకరయ్య వగైరాలు—వాదులు.
పె. రమణారెడ్డి వగైరాలు—ప్రతివాదులు.
యిందుమూలముగా యావన్ముందికి తెలియజేయడ మేమనగా:-

పై దావా నెంబరులోని కోపూరు కా: ఖిరంగుండు గ్రామంలో యిప్పు ఈ కింది పెద్దాల్లు దాఖలా తూములను పై కోర్టు కిసివరుగారిచే ఏకసాలు కొలుకుగాను నడరు గ్రామములోని దేవాలయమువద్ద బహిరంగముగా 1-6-67 తేది సాయం కాలం 4 గంటల నుంచి యాలము వేయ బడును. పాటలో పాల్గొనదలచినవారు రూ. 500/- లు ధరావతుకట్టి పాల్గొనవచ్చును. పాటతెగినవెంటనే రూ. 2500/- కవులు మొత్తంలో కట్టవలసియుండును. యితర వివరములు కిసివరుగారి వద్ద కనుగొనవచ్చును.

పెద్దాల్లు వివరములు:-
నర్సే 56-A & B మాగాణి య 2-88 ట్లు
57-A & B ,, య 2-85 ట్లు
58 to 60 ,, య 7-47 ట్లు
62 ,, య 0-46 ట్లు
64-B & D ,, య 0-98 ట్లు
య 14-04 ట్లు
నర్సే నె. 62 రులో మెట్టు య 0-08 ట్లు
—కట్ట:- య 14-13 ట్లు
—మహమ్మద్ రజాక్ అలి,
రిజిస్టరు అండ్ ఆధ్వర్యము.

జమీన్ ద్రవ్య

శ్రీ ప్రపంగ వైఖాఖ గుర్త దళమి ★ శుక్రవారం 19-5-1967

ప్రమాదకర జాడ్యం

పత్రికావెంకటేశ్వర్ ప్ర మా ద క ర మై న జాడ్యం ఒకటివ్యాపించివుంది. కార్మికులు స్వేచ్ఛబహిరంగ చేస్తున్నారు. అరాష్ట్రం లోనివర్తమలు, ప్రభుత్వ అధ్యక్షాన నడిచేవిగానూ, స్తంభించిపోయే పుద్రిక వరిస్థితినిచ్చింది. కార్మికులు త మ కో ర్కె లు సాదించుకో దానికి నమ్మించేసేవారు. అదిపోయి 'బండ్'లువచ్చాయి. ఇప్పుడు అదిపోయి 'పెరావో'అనే కొత్తపుద్యమం ప్రారంభమైంది. కార్మికులు అకస్మాత్తుగావసులు మానేసి కమ యజమానులను చుట్టి ముట్టి దొడ్లవల్ల పడ్డవలతో త మ మాట నెరవేర్చుకొనుటకు పూనుకుంటున్నారు. ఇది కొన్నిమాసాలుగా జరుగుతున్నది; కాని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం, అందులో కమ్యూనిస్టుల పలుకుబడిగల ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చినతర్వాత విజృంభించింది. ప్రయివేటు యజమానులనేకాదు, ప్రభుత్వ సంస్థల నిర్వాహకులనుకూడా వీరు వదలిపెట్టడంలేదు. అమర్క ఒక విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ ఈ పెరావోపుద్యమం వల్ల నిర్విపోయి, రైల్వే రా క పో క లు కూడా అగిపోయి, ప్రజాశీవకం కొన్ని గంటలపాటు స్తంభించిపోయింది.

అ రాష్ట్ర కార్మికమంత్రి ఈ పుద్యమాన్ని నమర్చించడమే కార్మి కుల వీరవివేచానికి, ఈ పుద్యమ విభృతజాతు కారణం. ఈ అరాజకశక్తులను అణచుటకు పోలీసులు అధికారం లేకుండాపోయింది, వీరి బోలికపోవడం ప్రభుత్వం అదే శిలించింది. దానితో వీరికి అడ్డు అపూ లేకుండాపోయింది. క డ కు అ రాష్ట్ర పరిశ్రమలమంత్రి కార్మికమంత్రి కుడ రక, పరిశ్రమలమంత్రి ముఖ్యమంత్రి ప్రమేయాన్ని కోరవలసి వచ్చింది. ఈ పుద్యమం ఏ రూపాన్ని పొందుతుందో, ఏ విపరీత పరిణామాలకు దారితీస్తుందో, దేశానికి ఏమిటిడును తెల్చిపెట్టందోననే భయనందేహాలు విజ్ఞులనువేదిస్తున్నాయి. కార్మి కుల కష్టానికి తగిన ప్రతిఫలం ముట్టడం అవసరమే. వారి జీవితాలు సుఖమయం కావడమూ అవసరమే. వారు సానుభూతిని, సహాయాన్ని కోరడం సమంజసమే. కాని కోర్కెల

సాధనకు, హక్కుల సాధనకు యితర మార్గాలున్నాయి. ప్రభుత్వపట్టాలే వారికి ఎంతో రక్షణను కల్గిస్తున్నాయి. ఒక విధంగా ప్రభుత్వపట్టాలు యజమాని కంటే, కార్మికునికి ఎక్కువ అనుభూ లంగావున్నాయి. వనిచెయ్యకపోయినా, క్రమబద్ధంగా వ్యవహరించకపోయినా, దిక్కార దోరణి ననుసరించినా ఒకకార్మి కుణ్ణి యజమాని వగినుండి తొలగించే వీలులేదు. వేతనాతనాల విషయంలో, పుద్యోగ పరిస్థితుల విషయంలోకూడా వారికి తగినరక్షణలున్నాయి. వీటివల్ల కార్మికుడు ఎంతో లాభపడుతున్నాడు. అది యజమానులకు ఒక్కొక్కప్పుడు నష్ట దాయకంగా, బాధాకరంగా, అవమాన కరంగాకూడా పరిణమిస్తుంటాయి. అట్లాంటప్పుడు కార్మికులు ఆ మార్గాన్ని వదలి, దొడ్లనష్టపడ్డవలకు దిగడం శోధ నీయం. దానివల్ల వారికికలిగే లాభమేమీ వుండదు సరిగదా, పరిశ్రమలు ఊరించి, పుత్తర్తి పడిపోయి, అరాజకం ప్రబలి పోయి అందరితోటాను కామూ కష్ట నష్టాలకు గురికాకవచ్చును. వెంకటేశ్వర్ పెరావో పుద్యమం వెనుక ఒక పెద్ద రా జ కి య కు ట్ర వుందనే వార్తలుకూడా వస్తున్నాయి. చైనా విజృంభణను లెప్తు క మ్యూనిస్టుల వజ్రకం ప్రకారం ఇది జరుగుతుందనా అశ్రవ్యం లేదనే వదంతులు వ్యాపించి వున్నాయి. వీదో ఒక రకమైన సంజ్ఞా గాన్ని కోరే కాంగ్రెసేతర పార్టీలు, నాయకులు కొందరుకూడా దీనిని సమర్థించవచ్చు. కాని దేశహితాన్నికోరే ప్రతి ఒక్కరూ ఈ జాడ్యం ఇతర రాష్ట్రాలకు వ్యాపించకుండా, ఇతర ప్రాంతాలలోని కార్మికులు దీని మోజాలో పడకుండా నిరోధించవలసి వుంది. కేంద్రప్రభుత్వము, కేంద్ర కార్మికశాఖకూడా దీనికి విరుగుడును అలోదించవలసివుంది. దేశం నేడున్న ప రి స్థి తు ల్లో కార్మిక కల్లోలమంటే, దేశప్రజలను అన్ని జీవి తావనర వస్తువుల కరవులకు గురిచేయ డమే అవుతుంది; దేశ భద్రతకు వ్యమాదం తెచ్చిపెట్టడమే అవుతుంది.

బీహారు క్షామం

ముందువచ్చిన వెంకటేశ్వర్ జామానికి తీసి పోనిదిగా పేర్కొంటున్నారు. బీహార్ ప్రజలను కరువు రక్కసి బారి నుండి కాపాడుటకు రాష్ట్ర కేంద్రప్రభుత్వాలసర్వ శక్తి దోరణిని సహాయాన్ని అందజేస్తున్నది. 'కేర్' వంటి అనేక సేవాసంస్థలు స్వచ్ఛందంగా అవార వదార్థాలను క్రమమరిస్తున్నవి. మరెన్నో సేవా సంస్థలు ప్రతినిధులనువంటి జైమ పీడితులకు సహాయపడుతున్నవి. దేశం దేశం కడలి, సాధనసంపత్తిని దేశాన్ని బీహారుకు దొర్లించినదే, ఈ విషమస్థితి నుండి అరాష్ట్రం బయటపడలేదు, అ ప్రజల ప్రాణాలు నిలువవు. మనరాష్ట్రం అవార వదార్థాలను సేక రించి పంపవచ్చు, గుడ్డగోదికూడా సంపాదించి పంపవచ్చు. దీనికి రాష్ట్ర వ్యాప్తమైన పుద్యమము, కృషి అవసరం. ప్రభుత్వ అధ్యక్షాన కాకపోయినా, అది

ఈ వారం విశేషాలు

రాష్ట్రపతిగా డాక్టర్ రాధాకృష్ణణ వదలి విరమణచేసి మద్రాసుకు తరలి వచ్చేవాడు. డాక్టర్ జీవీరామస్వామి సూతన రాష్ట్రపతిఅయ్యారు, రాజరాంబ నాలతో. పదవీ విరమణచేసిన డాక్టరు రాధా కృష్ణణకు సంవత్సరానికి 15 వేలరూపాయలు పెన్షణవస్తుంది. వస్తులు,గిన్నెలు పోను నెలకు వెయ్యిరూపాయల వంతున మిగులుతుంది. (రాష్ట్రపతికి కూడా వస్తున్నా?)ఇతర అపీనుఖర్వులకు సంవత్సరానికి మరి 12వేలరూపాయలకూడా ఇస్తారట. ఉదాతవైద్యసౌకర్యంకూడావుంటుంది. సూతన రాష్ట్రపతి డాక్టర్ జీవీరా హసేన్ గారు పదవీస్వీకారానంతరంచేసిన ప్రసంగంలో వాక్ వాక్యంబం: "భారతదేశం నాయట్లు. దేశంలోని ప్రజలంతా నాకుటుంబం. ఈ కుటుంబానికి పెద్దగా ప్రజలు నన్ను ఎప్పుడున్నారు" ముందు హిందీలోను, ఆ తర్వాత ఇంగ్లీషులోను మాట్లాడారు. వారి ప్రసంగం జనసంఘంవారికి బాగుండినదంటే మిగతావారినంగతి చెప్పవచ్చేదు ఎంతో పురాతనమైన, వివేకమైన భావణంవారిది. రాష్ట్రపతి పదవీస్వీకారంముందు శ్రీ జీవీరాహసేన్ శృంగేరిస్వాములవారిని దర్శించుకొని వారి ఆశీర్వాద-ప్రసాదాలను కూడా స్వీకరించారు. కాలంగాని కాలంలో ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ ప్రాంతాలలో పెనుతుపానువీచింది. కుండపోతగా వడగల్గవన కురిసింది. అనేకమంది మరణించారు, వందలాది మందికి తీవ్రగాయాలేకగిరిాయి. చెట్లు, ఇండ్లకప్పులు కూలిపోయాయి. ఈశాన్య రైల్వేలోని వారణాసి ప్యాసింజరుబండి ప్రమాదానికి లోనైంది. తెలి పో కా, విద్యుచ్ఛక్తి స్తంభాలు కూలిపోయాయి. ఎంతసేపైనా జరిగినా, త్రాగడానికి నీళ్లు లేని అమృతజ్వలప్రాంతాల్లో ఈతుపాను వర్షంవల్ల కాస్తయినా మేలుచేకూరుతుందని అనుకోవచ్చునేమో! కార్-అనధికారవర్గాల సంయుక్త కృషి అవసరం. రాష్ట్రస్థాయిలో ఒకసంఘము, దానికి అనుబంధంగా తీర్మా తదితర స్థాయిలలో సంఘాలు ఈకృషికి పూను కోవడం బాగుంటుంది. ప్రజలనుండి సేకరించే ప్రతిగింజ, ప్రజలిచ్చే ప్రతి పీటకీ బీహారు జైమపీడితులకు చెందే ఉట్టుచూడడం ముఖ్యం. సేకరణకంటే ఇది ప్రధానం. ధనసేకరణకంటే వస్తు సేకరణే సముచితంగా వుంటుంది పార్టీ, వర్గరహితంగా సార్వకంగా ఈ కృషి ప్రారంభం కావలసివుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు సత్వరం ఈకృషికి గడంగగలరని, అన్నిపార్టీలు సహక రించగలవని, ప్రజలు పు దా రంగా ముందుకు వచ్చి సహాయపడగలరని ఆశిస్తాము. శేవలం మానవకృషి జైమపీడితమైన బీహారును కాపాడలేదు. చైవ కృషి అవసరం. కిండికంటే నీటిదే నేటి బీహారునమన్య. వరుణదేవుడు చల్లని చూపుచూస్తేదాలు; ఒక మంచి వర్షం కురిస్తేదా; వేడిఎక్కిపోయిన బీహారు భూములు చల్లబడితేదాలు; కరవురాక్షసి అరాష్ట్రంనుండి చెప్పుకుండా వెళ్లి పోతుంది. అపరిస్థితిని కల్గించవలసిందిగా నర్సేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

బీహార్ లోని కొన్ని జైమ ప్రాంతాలకు రైల్వేటాంకర్లలో త్రాగడానికి మందినీళ్లు నష్టము చేస్తున్నారు. తూర్పు రైల్వేలోని జిల్లపూర్ వర్క్స్ పావువారు వెంటనే 16 రైల్వే నీటిబ్యాంకులను తయారుచేస్తున్నారు. ఒక్కొక్క బ్యాంకులో 500 గ్యాల్లన్ల నీరు వడుండుట. అంద్రప్రదేశ్ లోని కర్నూలు జిల్లా అలూరు తాలూకాలోని 30 గ్రామాల ప్రజలు కల్పి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వాక్ తెలిపింపు నోదీసిద్దారు మొన్న - ఏమని? వచ్చే బడ్జెట్ లో మా గ్రామాలకు కావ్యత మందినీటి సకలంకోసం డబ్బు కాంక్షా చేసి వని జరిపించకపోతే మూకవుమ్మిడిగా ముఖ్యమంత్రి యింటిముందు నక్కా గ్రహం చేస్తాం - అని! ఇప్పుడు 17 గ్రామాలకు కాటోలు లా రీల ద్వారా, బ్యాంకులద్వారా మందినీటిని సరవరా చేస్తున్నారు! కుంగగడ్ర దిగువకాలవ నుండి నీరు సరఫరా చేసేందుకు దాదాపు 60 లక్షలతో కూడిన వాక్ వత్తకం విషయమై కేంద్రం అంగీకారంకోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎదురు చూస్తున్నదట. పుష్కలంగా నదులు ప్రవహించే యాదేశంలో మందినీళ్లుకూడా ఎన్ని యిక్కట్లు! అధిలభారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా శ్రీ కామరాజ్ గారు మూడవసారి కొన సాగబోవడం లేదని, ఆయన స్థానాన్ని మళ్ళీ యు. ఎ. థేర్ గారు చేరుకోబోతున్నారని వాక్ వదలి, మాస్తాం, అదీ త్వరలోనే బయట వడుండుగదా! కేంద్ర -రాష్ట్రప్రభుత్వాల్లో కాంగ్రెస్ మంత్రులు కాంగ్రెస్ విధానాలు ఎట్లా అమలు చేస్తున్నారో ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలన జరిపేందుకు వాక్ కమిటీ నియామకం కానున్నదట! కాంగ్రెస్ కు విధానాలంటూ వున్నాయని తెల్పిన మంత్రులెంత మంది వున్నారు మనవి? అయినా దీనికి కమిటీ అంటూ కావాల్సా? అయినా ఎన్నిరాష్ట్రాల్లో మద్యపానసేవ విధానాలు నేలమట్టం చేస్తున్నారో ఎన్ని కమిటీలు తేల్చి చెప్పగలం?

గుజరాత్ ఆర్థిక-సరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ యశ్వంతమహతా అనే వాకాయన రాజీనామా యివ్వబోతున్నానని తెలిపింబాడు. ఎందుకని? సారాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయం హెడ్ క్వార్టర్స్ భావనగర్ లో గాకుండా, రాజ్ కోట్ లో పెట్టుటకు ప్రభుత్వంతినుకున్న నిర్ణయానికి నిరసనగా నట యారాజీనామా తెలిపింబా. దీనికి తోడుగా మరికొంతమంది భావనగర్ కాంగ్రెసు నాయకులుకూడా రాజీనామా రిచ్చిబాకోబోతున్నారు! ఏమిటో రిన్న దిన్న విషయాలుకూడా చిరికి చిరికి గాలి వానలవుతున్నాయి. వంజాట్ అసెంబ్లీలో కాంగ్రెస్ పార్టీ సీట్లనుండి వెళ్లిపోయి బక్ష్ వజ్రంలో చేరి పోయినందుకు ఏడుగురు శాసనసభ్యులకు కాంగ్రెస్ వాక్ నోదీసిచ్చింది. ఏమని? ఎన్నికల సందర్భంగా వీరు కాంగ్రెసు జిల్లాట్టుబడిగలవడానికి ఎలదిన యిచ్చిన డబ్బును రెండు వారాల్లోగా వావన యిచ్చే యాలని; అట్లావావనయివ్వడంవల్లకోర్టు ద్వారా రాబట్టుకుంటామని - నోదీసిద్దారు. అంతేకాదు; శమ అసెంబ్లీ సీట్లకురాజీనామా - కొరవ 7 వ పేజీలో

- ★ వీతనాం పరిష్కారానికి పత్రికా రచయిత చేస్తున్న ప్రయత్నం
- ★ ఒకసంవత్సర వీతనాం యుద్ధభర్చుతో ఐరస వందేళ్లు నడవవచ్చు!
- ★ అమెరికా-రష్యాలురెండూ ఇజ్రాయిల్ మీద ఈగ వాలనివ్వవు

విదేశీ విదాన వీతనాం యుద్ధం ఆగే నమయం వచ్చిందని మేము లోగడ సూచించిన నంగతి చదువరులకు మరిచిపోయినది. ఆ మా అంకి ప్రాయం ఒక కాటా వార్తాపత్రా ద్వారా వచ్చినది.

మే 28 - 31 తేదీలలో తినివాలో ఒక నభ జరుగుతుంది. అనధికారపూర్వకంగా అందులో చర్యలు నడుస్తవి. దానికి హాజరయ్యేవారు ఉత్తర - దక్షిణ వీతనాం ప్రాంతాల ప్రతినిధి, దక్షిణ వీతనాంలో గెరిల్లా చర్యలు జరిపే వీతనాంగ్ ప్రతినిధి.

అందులో ముఖ్యంగా ప్రసంగించే వ్యక్తి ఐరాన కార్యదర్శి, డి.హాల్.

ఇంకా యితర దేశాల ప్రతినిధులు

హాజరులుగా వస్తారవచ్చును. అమెరికా నుండి సెనెటర్ ఫుల్ బ్రయిట్ వస్తాడు. నమావేళ కర్త ఒక అమెరికా పత్రికా రచయిత.

ఈలాగా జరిగే పేటిలను పెద్దది చేసుకోకుండా ఉభయ పక్షాలు నర్దుకుంటవి.

వీతనాం రంగంలోకి రష్యా నవ్లయలు విమర్శనాశంకనున్నవో అమర్శన అమెరికా నౌకల దివ్యాసాలు సాగిస్తున్నవి. జపాన్ లో ద్వాటు లో ఈ కథనడుస్తున్నది. రష్యా - అమెరికాల నౌకలకు ఒక డోటు సంఘర్షణ జరిగే నరికి, ప్రపంచ - కొరవ 12 వ పేజీలో

పర్యటించిన డాక్టరు ప్రత్యక్ష కథనం

బీహార్ క్రామం - ఒక బాధామయగాథ!

[తిండికి బట్టకేగాదు, మంచినీటికి గూడా బీహార్ ప్రజలు అలమటించి పోతున్నారు. క్రూరకాటు కంతో అస్తి పంజరా లైపోయి వున్నారు. 'సర్వీస్ సివిల్ ఇంటర్వ్యూ వన్' అనే సేవాసంస్థ తరపున జ్ఞామ ప్రాంతాలలో పర్యటించి, సేవా కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్న రోజేరియస్ డాక్టరు బొమ్మా జితేంద్ర బీహార్ బాధా గాధను క్రింద వివరిస్తున్నారు, చదవండి.

—సం.]

కనవడతుంది. ఎర్రటి దుమ్ములేపుకొంటూ పీచే నుడిగాలులు, వడగాలులు - ఇవే ఒక్కడి పా మా న్య ప్రజాశిథిలశీవితంలో నవచరులు!

డాక్టరు బి. జితేంద్ర

నీటిని నరహరాచేసే కాల్వలు, తూములు యినక గొట్టకొనిపోయివున్నాయి. ఎక్కడా తడి అనేది కానరాలేదు. చెమ్మ అనేది లేదు; ప్రజల కన్నీటిచెమ్మతప్ప!

మొన్న పిలవరిదాకా నీటి కరువుగా వుండింది. ఈమార్చి నుండి అనలైన జ్ఞామం ప్రారంభమైంది. తనదానికి అన్న మూలేడు, తాగడానికి నీళ్లు లేవు. చప్పికొన్న మనుషులు, వడచెప్పుడిన్న మొలాలూ, అకలి గొన్న కడుపులు - కలరావంటి అంటు వ్యాధులవాతవర్ష తీవ్రాలు - ఇవే బీహార్ లో కనవడే దృశ్యాలు.

వశువులు దిక్కిళ్ళవై, యెండిన ఎముకలతో బీహార్ కనబడుతున్నాయి. అమానుషమైన పొలాల్లో, కోడల్లో నడవలేక నడుస్తూ కనవడుతుంటాయి.

వేలాదిమంది గ్రామస్థులు తమ యిళ్లు వదిలేసి కడుపుదేతబట్టుకొని కోలా బయలుదేరిపోతున్నావని యిక్కడికో. రాత్రులపూట దిన్నదన్న వట్టిదాలో వీడో ప్రార్థనాపూరితమైన దీర్ఘమానం అవరించి వుంటుంది.

గండి శేం ద్రా ల ముందు బక్కదిక్కి శల్వావర్షమైవున్న విధర్మి దీనంగా చంక చెట్టుకుని వున్నతల్లు; అర్ధాకలితో, కయిదిహ్వలంగావున్న మొలాలతోవుండే - కొరవ 12 వ పేజీలో

నాయనా నీళ్లు - అమ్మా బువ్వ - బాబూ బట్ట!

ఒక్కడి 1 కోటి 50 లక్షలమంది ప్రజలను దుర్భరమైన జ్ఞామపరిస్థితి వెంటాడుతున్నది. గత మూడేళ్లలో సరిగ్గా వర్షం కురిసినపాపానశాలేదు. భూమి అంతా బాగాఎండిపోయిన వెరడు మాడిరిగాతయాలైంది. నదులు, చెరువులు, కాల్వలు, బావులు అన్నీ ఎండిపోయాయి. వంటపొలాలకు

నెహ్రూచేసింది అఖరునతప్ప అందరూ హర్షించారు - నెహ్రూబిడ్డ చేసేదంతా వివాదగ్రస్తమైపోతున్నది! మళ్ళీ ఇందిరమే నెగ్గింది!

ఇందిరాగాంధీ నెగ్గింది - మరొక వర్షాయం. తనకు వనికొని ప్రెసిడెంట్ పోక తప్పలేదు - దేశంలో, తన పార్టీ లో పెద్దలొనహా అయినటు అనుకుంటున్న పరిస్థితి వుండినప్పటికీ - అంతేగాక తన కిష్టమైన వ్యక్తి తనపార్టీ అధ్యక్షిగా పేర్కొనబడి, ఇతర పార్టీల విప్రోహాల బలంతో దేశానికి ప్రెసిడెంట్ అయ్యాడు. ఒక్కచెప్పిన ఎన్నికలు రాలినవో చూడండి.

దీవాల్మయేషన్ లో ఇశ్రే ఎందరు వద్దన్నా మన ప్రధానమంత్రి తన వట్టును పీడలేదు. కృష్ణమాచారి మొదల - కమ్యూనిస్టుపార్టీ వరకూ - ఈ మధ్యలో స్వపక్షంలోని దిమర్చుకుని, జనసంఘం - స్వతంత్రపక్షం వ్యాఖ్యాతలు ఆ దోరణినే అవలంబించారు - ఆ మార్పును తీవ్రంగా దుయ్యబట్టినారు. దేశములో అందులోని విజ్ఞతను శంకించెను. దేశాయ తన్నడగ నైనా లేదని వాపోయెను. ఒక్కరూ దీవాల్మయేషన్ చర్యను ప్రశంసించలేదు. మునువటి తప్పులకిష్ట తప్పుడని స్వతంత్ర పార్టీ ప్రకటించింది. ఐనప్పటికీ ఇందిరాగాంధీ జంకలేదు.

రష్యా అ చర్యను అమెరికావైపు మరలుడుగా దిక్కించుకుని తమ అయిష్టాన్ని తెలియజేశారు. కాని మన ప్రధాని లెక్కలేయలేదు.

[వస్తుతం ఎగుమతి - దిగుమతులందు భారత ప్రభుత్వం నంకల్పించిన మాత్న వందాలో దీవాల్మయేషన్ ప్రభావం పరిహారయంత్రంగా మనకు ప్రయోజన కరమవుతుందో లేదో చూడవలసి యున్నది.

ఈ ప్రభుత్వం (శేరక) అంటున్నది: 'పారిశ్రామికీకరణ కాలనినన్ని నడుపాలూ కల్పిస్తాం. వర్కర్లవల్ల న్యాయమైన నడవడి వుండేట్లు కృషిచేస్తాం. చుట్టుముట్టే చర్యలుండవు. లే బర్ క్రమశిక్షణతో, ఉత్పత్తిశక్తి పెంచేవిధంగా కృషిచేయడం అవసరం' గవర్నరు భగవాన్ సహాయ పీఠ్కలనకలో ప్రధాని ప్రశంసలనందుకున్నాడు. నంబూద్రిపాద్ గొప్పవాడం న హాయ పొగడినాడు (ఇదంతా శేరక రేడ్ గార్డులు గమనిస్తున్నాడు! జాగ్రత్త!).

చుట్టుముట్టే చర్య త్రైపాక్షిక నమావేళంలో (ప్రభుత్వం - పారిశ్రామికీకరణ, కాంగ్రెసులకలిసి చర్చించే వేదిక) ప్రస్తావనకు వచ్చింది. అట్టిచర్య జరిపించదగిన దని తీర్మానించారు. ప్రపంచజ్ఞానం కల వారెవరైనా అంతేచేస్తారు.

కాని, రైట్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులైన దాంగే ఆ తీర్మానాన్ని తీవ్రంగా నిరసించాడు. ఇకమీద నమోలవరే, చుట్టుముట్టే చర్యలు చట్టవ్యూతం కాగంవని కూడా జోశ్యం చెప్పినాడు, 'రెప్లెష్టులకంటే - కొరవ 12 వ పేజీలో

వారం వారం
తదిత్తియ్యి

అది కాంగ్రెస్ శేంద్రప్రభుత్వం వ్యవహారం. ఇక కాంగ్రెస్ తర ప్రభుత్వాల చర్యలు పరిశీలించి, ఆ మూల చుట్టు

Notice For Settlement of Issues
In the Court of the Dt. Munsiff at Khammam
O. S. No. 48 of 1966.

BETWEEN:—
Md. YASEEN SHARIF & 3 ors. —PLAINTFFS.
AND
KHAJA KAREEMUDDIN & 41 ors. —DEFENDANTS

To: (1) Smt. Fatimunnissa Begam D/o Khaja Abdul Rahman Defendant No. 4, R/o Khammam.
(2) Smt. Afta Begam W/o Khaja Abdul Rahman, R/o Garla, Yellandu Tq., Khammam Dt.,

Whereas the plaintiffs have instituted a suit against you for declaration of shares in Kezat Mash Khammam wherein summons were issued number of times in your names, but returned unserved. Hence you are hereby summoned to appear in this court in person, or by a pleader duly instructed and able to answer all material questions relating to the suit, or who shall be accompanied by some other person able to answer all such questions on 29th day of May 1967 at 10-30 in the fore-noon to answer the claim and you are directed to produce on that day all the documents upon which you intend to rely in support of your defence.

Take notice that, in default of your appearance on the day before mentioned, the suit will be heard and determined in your absence.

Given under my hand and the seal of the court this 23rd day of March, 1967.

—Md. UMRAO SHARIF,
Advocate for Plaintiffs.

రాత్రికి రూపంవుంది- అందులోనూ సౌందర్యముంది

అ మధ్య కరెంటు వనివాళ్ల వ్యయకు మూలంగా రెండుమూడు రోజులు కరెంటు రాలేదు. ఓ దినం నీళ్లు రాలేదు. మరు రోజు పెరిపోను వనిచేయలేదు. కరెంటు లేకపోవడంతో రైట్లు వెలగకపోవడం, రేడియో వలుకక పోవడం, పెరిపోను చెడిపోయి అదీ వనిచేయక పోవడంతో చాలా విసుగవడింది. కరెంటు లేక పోతే ఒక్కవని జరుగదు. పిల్లలు త్వరగా

శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి

టోంచేసి దోమ, బార వడలేక దోమలక లోదురి నిద్రించినారు. త్వరగా నిద్ర రాని పెద్దలు మిగిలారు. న్యూనువినే పిల్ల లేక ప్రాద్దుటి పేవరే గరిమైనది.

అదీ క్యాండిల్ రైట్లో చదువ లేక విసుగవడిందిన నాకు. పక్కతే కనిక రిందినది. చూడగా ఆ రాత్రిలో చల్లని వెన్నెల్లో వ్యక్తి మానవునికి ఎంత ఆనం దాన్ని, వ్యథాంతరని పండిట్టుతోందో, ఎన్నిదావనలు, ఎన్ని విదిత్య రహస్యాలు చెబుతోందో గుళ్ళు నిరవ వ్యక్తిలో ఎన్ని రకాల సంగీత దృశ్యము మన హృదయాలను తాకుతపో విదిత్యంగా గోచరించినది. దిక్కని దీకటిలో కూడా

చూడగా చూడగా అలవాటువడి మన నేత్రాలు వనిచేయడం మొదలుపెడు తాయి. కనిపించని వస్తువులు మెల్లగా అకారాలు చేసుకొని నీడల్లా కనిపిస్తాయి. అడవులు, పర్వతాలు, నదులు మొదలైన దృశ్యమాన వస్తువులకువలె రాత్రికి కూడా ఒక వ్యక్తేక అక్కరి ఉన్నది.

తీదితంలో ఒక్కోమారు ఒక్కోనమ యాన ప్రక్కతి తన ఒక్కోవిధమైన సౌందర్యన్ని మనకు దర్శనమిస్తుంది. అనంత గీలాకాశము, క్రింద చరాచర ప్రపంచము మధ్యలో వ్యాపించిన గంభీర కార్యని కన్పించునుండి ఏదో సౌందర్యలహరి నిరంతరంగా ప్రవహి స్తూనే వుంటుంది. ఆ ప్రకాశత వాతావర ములో ఎంత కాంతి! భగవంతుడు అయిదితంగా మనకు అనుగ్రహించే ఈ అనందానుభూతి అనుభవించకుండా వ్యర్థం చేసుకుంటున్నామా అనిపించింది. రాత్రి దోటుచేసుకొనే కొలదీ నన్ననన్నగా వెన్నెల అక్రమించినది. ఆ వెన్నెలకు సుస్వాగతమా అన్నట్లు వెటోక్రీకా, పారి జాతాల పరిమళం వ్యాపించి దివ్యము కూరిన కల్పించింది. పూలవాసనలో ఎంతటి మహత్త! ఎంతసుందరమైనది రాత్రి!

మొదట్లో కరెంటుపోయింది. రాత్రికి —కొరవ 8 వ పేజీలో

భారత నారీరత్నాలు శారదాదేవి

పరమ పద్మవ్రణమున మన భారత మాత రత్న గర్భం లో ఎందరెందరో మహానరావులు, మహామహిమ తల్లులు ఉన్నారని, తమ పేరును స్మారకం చేసు

కుమారి కోవెలకుంట్ల అరుణ

కొని, చరితార్థులై తరించి నారు. మహిళామణులలో మహిమను ఉజ్జ్వలంగా ప్రకాశించిన వారిలో శ్రీ శారదాదేవి యొకర.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

లివర్ వ్యాధి ప్రమాదమునుండి
ఇతనిని కాపాడండి
ఇందుకు తగిన చికిత్స

జమ్మివారి లివర్ క్యూర్

నిర్మల యొక్క రివర్ మరియు స్లీప్స్
వ్యాధులకు ప్రత్యేక ఔషధము.
జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్, మద్రాస్-4.
శ్రాంపిలు: తెంగుకూరు-2; కుంబకోణం;
తిరుదిరాపల్లి-2; హైదరాబాద్-20

తెల్లవారినా యింకా సుఖం నిద్రపోతూ వుంది. అది అమెకు అలవాటు. తెల్లవారక ముందే నిద్రలేచి తనగదిలోనుండి, కిటికీ దగ్గర నిద్రపోతున్న ను శీలను అక్కగా చూస్తున్నాడు వాను. అది అతనికి మరిపాట.

నిద్రలో సుఖమునం నిర్మలంగా వుంది. కామరవ్యవృత్తుల అలలు అల్లుకున్నట్లు, అమె చెవులమీదుగా అమె నల్లని జాట్లు పరచుకొనివుంది. వందిన విల్లలా అమె పెదవులు అందంగాను, అకర్షణీయంగాను వున్నాయి. రసికత్వం అలసిపోయి అమె పెదవుల మీద నిద్రమ్రావున్నట్టుంది.

సుఖంవి రోజారంగు పెదవులు. రోజా సుప్రభాతంలో వికసించే రోజాపువ్వలా సూతనకాంతులు వెదజల్లే పెదవులు. ఇంత వరకు ఎవ్వరూ ముద్దాడని పెదవులు. ముద్దాడేందుకు ముద్దుగావున్న పెదవులు. తొలిసారి చూపులోనే ఆ పెదవులు, సూతన నందేకాన్ని, సుందరప్రణయాన్ని అందించాయి వానుకు.

ప్రక్క ప్రక్క యిళ్ళే కావటంవల్ల, వాను, సుఖీలలు ఒకరినొకరు చూడుకుంటువుండేవారు. వాను చూపులు, సుఖీల పెదవులకై తీవ్రమైన కోర్కెలతో తపిందిపోతున్నాయి.

కోరినవన్నీ లభించే పుణ్యలోకం యొక్కదండో? అలోకం అతను నృప్తిచు కోవాలని అతని విశ్వాసం. ఆ విశ్వాసంతోనే అతను ఉద్రేకాల అంచులకి; ఆనందాలలో తులకీ శక్తివృన్వంతవరకు పయనం సాగిస్తున్నాడు.

వాను తన హృదయం సుఖీలకు చెప్పాలనుకున్నాడు. ఒక సాయంకాలం సుఖీల వరండాలో కూర్చొని ఏదో వున్నకం చదువుకుంటువుంది. ఇంట్లో అంకా సినిమాకు వెళ్ళారు. వాను వుత్సాహంగా వరండా గోడమీదకువారి దగ్గరగా అమె వైపు తడేకవ్యాసంగా చూస్తున్నాడు. అమె వున్నకంలో మునిగిపోయి వానును గమనించలేదు. అతను, నిశ్చలంగావున్న అమె పెదవులవైపు చూస్తున్నాడు. వంకర తిరిగిన మేముపదాలున, అస్తమించే సూర్యుని అంతిమకిరణం గీచిన అరుణ రేఖలా, అమె పైపెదవి అంచు మెరుస్తూ వుంది.

తటాలున అతన్నిచూచింది సుఖీల. కాస్త కలవరపడింది.

“ఏమిటలా చూస్తున్నారు?”-అన్నది.

“మీ పెదవుల అందం”-అన్నాడు.

“నా పెదవులు అంత అందంగా వున్నాయా?”-అన్నది.

“మీరు నిద్రలేచినప్పుడు చూడాలి మీ పెదవుల అందం. ఆ పెదవులు ఒక దాని కొకటి అతుక్కొని, విద్యుకోవోయే రోజాపువ్వలా వుంటాయి. ఆ పెదవులు తమ హృదయంలో దాగివున్న మరకం దాన్ని ఎవరికో అందించేందుకు మీ సుందర పదనంమీద నిలదినట్టున్నాయి. ఆ మరకం దాన్ని అందుకోగలిగిన వ్యక్తి ఎవరో గాని అతను నిజంగా అదృష్టవంతుడే”-అన్నాడు తన్మయత్వంలో.

సుఖీల ఏదో మాట్లాడటోయింది. పెదవులు కదిలాయి. మాట మెదలలేదు.

“మీరు మాట్లాడుతూ వుంటే మీ దిన్నాని పెదవులు క్రిందికి పైకి దిందులు త్రొక్కుతుంటాయి. అప్పుడు మీ తెల్లని చలువరస, కొలనులో కదిలే అలల క్రింద చెదరిన చందమామ ముక్కలవలె కనుపిస్తుంటాయి”-అన్నాడు ఆవేశంలో.

సుఖీలకు అనుకోకుండా నవ్వువచ్చింది. విద్యుత్ మెరపులా ఒక్క వెలుగు వెలిగింది మాయమైంది దిరునవ్వు. ఆ దిరునవ్వును తన ముద్దులతో అమె రోజారంగు పెదవులపై అలాగే శాశ్వతంగా నిలువగలిగితే ఎంతోమీయగా వుంటుంది అనుకున్నాడు. యోగుల హృదయంలో వెలిగించుకునే దివ్యకాంతి, అమె పెద

ముద్దాడని పెదవులు

వులపై దిరునవ్వు. అది తనరెలాదక్కతుంది-అనుకున్నాడు. దక్కించుకోవాలి మరి. అందుకే యా యోగసాధన.

వాను తడేక దృశ్యంతో తన పెదవుల వైపు చూస్తూవుంటే, సుఖీలకు మరలా

శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు

నవ్వువచ్చింది. ఈసారి సిగ్గుతో కూడుకున్న దిరునవ్వు.

సిగ్గుతో రోవరికి వెళ్ళిపోయింది.... అద్దంముందు నిల్చొని ఎంతసేపు తన పెదవులను చూడుకుందో, ఎన్నిసార్లు దిరునవ్వులు నవ్వుకుందో సుఖీలకే తెలియదు. తన పెదవులు అంత అందంగా వుంటాయని అంతవరకు సుఖీలకే తెలియదు. నిజంగా వాను రసికుడు. అందుకే అతను రోజా తన వైపు చూడటం అనుకుంది.

....కొంతకాలానికి సుఖీలకు వివాహ

మైంది. భర్తవద్దకుపోయింది. అనంతరంలో వాను పూర్ణుడై. వచ్చిన తర్వాత తెలిసింది.

అంకా దీకటి, లోపల దీకటి, బయట దీకటి. మోసపోయిన అరాధన దిమ్మదీకటినివలలుముకుంది. ఒకమాపు, ఒకమాట, ఒకటిదార్లు. ఇప్పుడు ఏమీలేవు వానుకు. విదియనాటి చంద్రరేఖవంటి సుఖీల పెదవులు, దింతరివ్వల్లా మాయమైనాయనుకున్నాడు. నవ్వుంలో సైతం ఆ పెదవులు అతన్ని వెంటాడుతున్నాయి.

....సుఖీల తన భర్త దగ్గర యెంతో ఆశించింది. ఎన్నో ప్రశంసలు పొందవచ్చుననుకుంది. ఆశవేసుక నిరాశ, వెలుగు వెనుక దీకటి.

సుఖీలభర్త ఎప్పుడూ అమె పెదవుల అందాన్ని ప్రశంసించలేదు. వినాడూ అమె పెదవులను మృదువుగా ముద్దుపెట్టుకోలేదు. ఎప్పుడూ వానులాగా అకాశీప్రతాపో తన పెదవులను చూడలేదు అది సుఖీలలో తీరని అనంతప్రేమ కల్పించింది.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వేట—వినోదం వేటగాని కథనం

పులిసోటబడి త్రెతికి వచ్చినవారెవరు ఇంతవరకులేరు. అందువలన ఈ ఉదంతం అసోటా-ఈసోటా ప్రాకీ కథకు ప్రభుత్వ దృష్టికివచ్చి ఎవరైనావరే ఈ పులిని చంపుకొనవచ్చుననే ఉత్తర్వు నిచ్చింది.

పులి సునుమ్యలను తినటం మరిగితే, అటుదిటులు తమలో చనిపోయిన వారి అత్త పులిరూపందాల్చి తోడివారినిచంపుకుంటుందనే గట్టి నమ్మకం వుంది. అందువలన ఎవరైనా ఆ పులిని చంపాలని వెళ్ళినా-అప్పటి ప్రజల సహకారం-సానుభూతులు లభించవు. పైగా ఎవరైనా పులి పోలిడి నిస్సే వెంటనే తమపై వగసాధిస్తుందని, ఎవరూ నోరుకూడా మెదపకు.

ఎందరో వేటగాళ్లు వచ్చారు. ఎన్నెన్నో ప్రయత్నాలుచేశారు. ఎవరికంటాపులి వడలేదునరే, దాని జాడకూడ తెలియలేదు. అంతవరకు ఎంతో అలసిడి, వీరత్వం చేస్తున్న ఈపులి అనుకోకుండా, అకస్మాత్తుగా-అయివులేకుండా పోయింది. పులి దెబ్బకు భయపడి జననందారం లేనందున దాని వివరాలుకూడా తెలియరాలేదు. చచ్చిపోయి వుంటుందనుకున్నారు, కొంతమంది. ఆచారం అరుదైనందున వేరేతావుకు వెళ్ళి పోయిందనుకున్నారు, మరికొంతమంది.

స్థంభించిపోయిన జననందారం, వ్యాపారాల మళ్ళీ ప్రారంభమయ్యాయి.

జరంపురంలో ఎవరినియినా అడగండి Head quarters ఎక్కడా అని, గోపాలరావు గారేడి చూపిస్తారు. ఈ గారేడిలోనే వేటకు ఎవడువెళ్ళాలి, ఎక్కడకువెళ్ళాలి, ఎవరెవరు వెళ్ళాలి అనేది

(Operation Hunting) నిర్ణయమవుతుంది. గారేడి యజమాని పేరు గోపాలరావు. ఇంటిపేరేమోగాని అందరు హం గోపాలరావంటారు. అయిన్ను పేరడిగినా హం గోపాలరావని చెప్పుకుంటాడు. అతనేమాట చెప్పినా హం అనకుండా చెప్పడు, అందుకే హం అనేది- బిరుదు, ఇంటిపేరుకూడా అయికుర్చుంది. అస్తి, అర్జున అల్పమైనా ఆదరణలో అదితుడు. అరవయ్యోపడిలో వడిన ఈ అయ్యవారి

డాక్టరు పి. సీతారామరావు

(బ్రాహ్మణుడు) అయ్యవలో అధికభాగం ఆదవుల్లోనే గడచిపోయింది. అతని గారేడి వచ్చిన కాక, తీపో ఎవ్వరూ రేడిగా వుంటుంది వేటకు. పెట్టెలు పోనుకుంటే చాలు. ఒకచోట ఏదీ నిర్ధంకం లేకపోతే దీనిదితని దానికి, దానిదితని దీనికి ఈ రెండింటినీ ఇంకోదానికి విగింది అర్థం గంటలో రేడి చేస్తాడు; ఇంకోదాన్ని క్రయిలుకనే సాకుండనేవుందిగా! తీపులో వెళ్ళున్నప్పుడు రైట్లలో జంతువుల నన్నేమిం చటం, మహిమలో నున్నపుడు వంటగది ఈయన ఆధీనంలో (Control) వుంటాయి. ఏదేని వండుకాదోగాని అందరు తప్పిగా అటలను వాకిగాని వడలరు. ఈయన వేట, తినే జంతువుంటు మాత్రం పరిమితం. కన్పించింది పులిఅని, దిరుత పులి అని అనండి పోదాంవద —కొరవ 8 వ పేజీలో

- ⊕ తలువూరులో ఏ. సి. కి సన్మానం
- ⊕ సోమరాజుపల్లిలో నాయుడుకు విందు
- ⊕ రెట్రించిమెంటు-ఉపాధ్యాయులనిరసన
- ⊕ దగదర్తిలో ట్రాక్టరు డ్రైవరుపై దౌర్జన్యం
- ⊕ కలువాయి అరుంధతీయుల పిర్యాదు
- ⊕ కావలిమర్చంట్స్ అసోసియేషన్
- ⊕ పాఠశాలల వార్షికోత్సవ విశేషాలు

తలువూరు సన్మానం
శ్రీ పి. వి. ఎ. ప్రసాద్; అంశే 1962 ఎన్నికల్లో శ్రీ పి. సి. తో పోటీపడిన ఓడిపోయి, 1967 ఎన్నికల్లో వారికి అండగా నిలచిన శ్రీ ప్రసాద్; మొన్న చూడ మంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి గారిని అహ్వానించి పెద్దపండుగ జేపాడు. పి. సి. ని పూలమాలతో ముంచి ఎక్తాడు; దిక్కువర్ణ పుష్పాలతో అలంకరించబడిన సూర్యభంపై వారిని ఆసీనులనుజేసి, వట్టవగలుకూడా కండ్లు-చెవులు మిరుమిట్టగొలిపే బాణసంధా కాల్యులతో, రూపతంత్రాలు దద్దరిల్లజేసే వాద్య

నమ్మకంతో, భజనలు-నాట్యాది దిల్లర వినోదాలతో సభాస్థలికి తీసుకపోయాడు. రావూరు నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ మలిరెడ్డి అదినారాయణరెడ్డిని అధ్యక్ష స్థానంలో వుండి నభ జరిపాడు. సరవండ్ శ్రీ పి. సి. ఎ. వ్యసాద్ మంత్రి పాఠసన్మానవత్తాన్ని సమర్పిస్తూ, కోర్కెల బావికానుకూడా వివరించారు. నభకు వచ్చిన సదస్యులసంఖ్య అధికంగా వుండినది. మంత్రిగారికోపాటు మరో ఐదారు పందల మందికి శ్రీ వ్యసాద్ ఆ రాత్రి విందుజేపారు. —బి. ఎ.

రాఘవయ్యగారి భావశకలాలు

నెల్లూరు-నానావిషయాలు

పార్కులో సన్నాయిమేళం
సివా? నేనా? అనే ఎర్రెక్కా కీచులాటతోను, ఎడతెరిపిలేని రాజకీయ కలహాలతోను, వేళ పాళలేని పెట్ట దిమ్మల వికారపు మారుమోతలతోను, దుర్భాసనతో దున్నహమైన జలదారుల దోమం బాధలతోను, సజీవదారి అనేపాలం కేకలతోను, దినదినానికి డిగ్రీ హెచ్చుచున్న ఎండ వేడిమితోను, నెలనెలకు ప్రాతగ్గతూరధర హెచ్చుకూ వున్న కాఫీ ఇడ్లీ అనంత్యప్రీతిను, ఇంక వరకు పాడుచేసి త్వరలో మట్టి చేయబోతున్న వికారపు గోడవాతలతోను, లగ్గులకు ఎగుస్తూ వుండే తైలక అవసరాల అరీదులతోను, సినిమా లాడ్స్పికర్ల దుర్భరకాంతోను, వారవాదానికి వడిపోతున్న ప్రభుత్వాలతోను, ప్రాణం బసిగిపోతున్న నోరు వాయిలేని నెల్లూరు పొరులకు, పిలుంటే ప్రతిసాయంత్రం లేకుండా ప్రతి ఆదివారం సాయంత్రం 6-6.30 మధ్య వ్యతంత్ర పార్కులో సన్నాయి మేళాన్ని, బ్యాండును, ముగ్గువల్ కవివసరుకారు వినిపిస్తే ప్రజలు ఎంతో సంతోషిస్తారు.

చెట్టు చేమలులేని మన పార్కులు
విస్తూవారిపైన కోవంతో నిలువున ఎంకబెట్టబడిన వర్షపుబీడిపార్కు, తెంకాయచెట్టు తప్ప మరే పూలమొక్కలను నోచుకోని సంతోషపార్కు, పి. సి. పార్కు, లక్షల ఆకరమ సంపాద్యాన్ని అవరోధించి నిలబెట్టినందుకు ప్రతికార ప్రయోగంతో అంకు రాత్రి ఆయుస స్యతంత్ర పార్కులను ఎక్కువ విలాస వంతం చేస్తే కాగుంటుంది. అది అప్పుడు పార్కులనిపించు కుంటాయి.

నెల్లూరు వింతలు
మీకుద్దలేని బాక్సీలకు, బాక్సీలు నిలువని కారు స్టాండుకు, సిట్-నివ్వలు-సిత్, కడకు పేరు పలకబూడా లేని 'కాడ్' స్టాండులకు, ప్రభుత్వ అనుమతిని పొందనవసరమే తమకు లేదనుకొన్న స్వంత బస్సుస్టాండులకు, తప్పకాగిన డ్రైవర్లతోలకుంటే శరవేగంతో మానవ మాతులపైకి, కూర్చు కూడనట్లు ఎక్కి ఎముకల గట్టికన్నాన్ని పరిక్షించుచుండే లారీలకు, ఏ టిల్లాలో లేనన్ని వార, వక్ష —కొరవ 10 వ పేజీలో

సోమరాజుపల్లి విందు
కానననమ్మకుగా అఖండ విజయం పొందడమేగాక, క్యాబినెట్ చూడ లో ముక్తిమైన శ్రీ సోమరాజునాయుడుగారి గౌరవార్థం, అత్తుల సుందరరామరెడ్డి స్థావరాలు 10 తేది గొప్పరెండు జేపాడు. టిల్లా వ్యాప్తంగా వచ్చిన అవతారులను అస్సీ ఇది స్థానికమైన రిండుగా కనవడ లేదు; మండల స్థాయిలో జరిగినవారి విందింది. టిల్లాలోని అయోధ్యనాయకులం వరూ వచ్చారు. రిండుకుమందు శ్రీ లక్ష్మీ న్యసంహస్యామి అలయంలో నాయుడు గారికి సన్మానం జరిగింది. అభిమానుల కుభాకాంక్షలతోబాటు, సరసంహస్యామి అశిర్యాదలుకూడా లభించాయి నాయుడు గారికి. రెండు కార్యక్రమాలూ నేతృత్వం చేశాయి.

ఈసారి నాయుడుగారి విజయానికి ఈ అత్తుల సోదరులు అవిరామంగా కృషి జేపారు. నాయుడుగారి విజయం తమ విజయంగాబాడింది పనిజేపారు. నన్నుహితంగా వుండిన నమితిరాజు రామకృష్ణారెడ్డిని దిక్కురించడమేగాదు, ఒత్తిడులన్నిటిని తట్టుకొని నాయుడుగారి వెనుక నిలబడి నారు. ఈ సోదరులతో అనియోజకవర్గం లోని గ్రామస్తులొకరు- నాయుడుగారి ప్రత్యర్థి పక్షంవాడు - పందెం పెట్టుకున్నాడట, నాయుడుగారు గెలిస్తే తాను రెండు వేలు ఇవ్వాలని, లేకుంటే అత్తుల సోదరులు తనకు రెండువేలివ్వాలని. అత్తుల సోదరులే గెలిచారు, రెండువేలు సంపాదించారు. అ మొత్తంలో కొంత స్కూలుకు దానం చేపారట, కొంత మరో దర్శకార్యానికి వినియోగించారట, కొంత నాయుడుగారి సన్మానానికి ఖర్చుపెట్టారట. బాగుండిగదూ! రాజకీయాలలో, ఎన్నికల్లో ఈ వందాలు ఏమిటోమరి!

మొత్తానికి అత్తుల సుందరయ్య కార్య సాధకుడు; కందుకూరు రాజకీయాలలో ఒక అనివార్యశక్తి. —బి. వి.

రెట్రించిమెంటు-
ఉపాధ్యాయుల నిరసన
ప్రభుత్వం అమలుజరుపుకున్న పది కాశం నిల్పిందికోతవల్ల తీవ్రమైన అలజడి రేగింది. టీడర్లు, గుమాస్తాలు, సేవికలు, సేవకులు-ఒక్కరేమిట అన్ని వర్గాలలో ఎంతోమంది ఇంటికి పోవలసివస్తున్నది. ఏ అయ్యకాల్తో పట్టుకొని, కాళ్ళు ఆరిగి పొయ్యేట్టు తిరిగి, నానా యా తన వడి ప్రద్యోగం సంపాదించుకొని బ్రతుకు తీపుదాని అయటపడినామనుకున్నవారు ఈ కోతతో లబోదిబోమని నెత్తినోరు బాదుకుంటున్నారు. ఇష్టమొచ్చినట్టు, వాళ్ళు తెలియకుండా నిల్పిందిని పెంచేసి, ఈనాడు వున్నట్టుండి పూడబెరికితే ఎవరికైనా కష్టమే. ఒక్కప్రదానిక గడచేకొద్దీ నిరుద్యోగులసంఖ్య తగ్గిపోవలసింది పోనిచ్చి, ఇప్పుడు అది ఎక్కువై కూర్చుంటుంది. మొత్తానికి ఈ నిల్పింది తగ్గింపు సానుకూతితో పరిశీలించడగిందే. దీని పరిణామాలు ఏ విధంగా వుండబోతాయో చెప్పలేము. ప్రతిపక్షాలవారికి మంచి తోజనం!

ఈ నిల్పింది కోతకు ఎల్లెడలా గలనన ప్రకటించబడుతున్నది. ఉదయగిరి ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ కార్యవర్గం వారు 18 తేది శ్రీ వి. వి. జ్ఞానసుందరంగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై రెట్రించిమెంటు వరకాన్ని వెంటనే పునసంహరించుకొని, దిద్దాల్సివచ్చికి దోహదమివ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించారు. ఉపాధ్యాయ సంఘంవారు సాధించిన విజయాలనుగూర్చి శ్రీ టి. కొండారాని నివేదిక సమర్పించారట. ప్రావిడెంటు పండు స్థిరములు వంపుటలో తొవ్వం చేయవద్దని టిల్లాపరిషత్తును కోరుతూ; విద్యాసంవత్సర మధ్యకాలంలో ఐదలిలుకాడదని హెచ్చరిస్తూకూడా తీర్మానించారు. ఇంకా మరి కొన్ని తీర్మానాలుకూడా చేపారు. —కొరవ 11 వ పేజీలో

జనమణి

గండంగడిచింది-ప్రమాదం తప్పలేదు

జేవునిదయవల్ల గండంగడిచింది- (ప్రమాదం తప్పలేదు). (మానవవయత్నం వల్లకాదు). అర్థాయుస్సుకు వరసృత వందనవల్ల తొరి వడి అవతివైపాలైన బారత కాంగ్రెసుకు మొదటిగండంగ తప్పింది. శ్రీ బాకీరమణి, గిరిగార్ల విజయము పిల్లకాల్సే-ముందున్నాయి మహా నముద్రాలు, మునల్వండుగలు, శివలైన నమ్మలులేని, శ్రమశిక్షణ ఎటువంటిదో వశేలు గతించినవృత్తినుండి ఎరుగని, నితి నియమాలు కుండేటి కొమ్ములేయి, చెల్లించని పావలాడనుములతోను, చేయని వేదజల్లి విక్రయించుకున్న విజయములతోను, నశించేది శల్కావశిష్టతయిన మన నామమాత్రపు కాంగ్రెసు దిల్లలపడవ పారి మేరలపైన తొంగిచూచుచున్న వివత్సము దారలను దాటకలదనే విశ్వాసము మోతు

బరి కాంగ్రెసు నాయకులకేలేదు. మేక పోతు గాంధీర్యాన్ని, అక్కరకురాని వట్టుదలను వెనువెంటనే విసర్జించి కుశ్చిన బాగాలను శత్రుదిశ్యతో లేదించి కాంగ్రెసు సంస్థను పదిల పరుచుకోవడం మన మొదటి కర్తవ్యం. మన నాయకాగ్రేనరులకు ఎంతమాత్రం తీసిపోక విదిలేక ప్రత్యర్థులతోచేరిన పురాతన కాంగ్రెసు నాయకులు కృపలాని, జయప్రకాశనారాయణ, రాజగోపాలాచారివంటి రాజకీయనాయకులను, విరోధావంటి నిష్కళంక జేకభక్తులను, బ్రతిమాలియైన కాంగ్రెసు జేవస్తానములోకి చేరదీసుకొని వారితో సంప్రతింది కర్తవ్యాన్ని నిర్ణయించవలెను. విదేశపు అవ్వలకు, పంచవర్ష ప్రణాళికలకు కమ్యూనిస్టుపార్టీలతో యిచ్చుకాలకు, ప్రత్యక్షవిరోధులైన నాగా మిటోల సంప్రతింపులకు, క స్సు మి స్సు ఎరుగకుండ —కొరవ 10 వ పేజీలో

కూనిరగాలు

'లోకవిష్ణు'

★ మనము, మనతారురోడ్డు ★★ అ థో గ తి పా లై పోతున్న ప్రాజెక్టులు!!★★నాట్యం నేర్చుకునే బాలికలు

నెల్లూరు ముగ్గువల్ కెన్నికల్లో వున్నప్పటి కంటే ఈ సువలాసినరు హయాంలోనే నెల్లూరులో ఈమధ్య కొన్ని మందివనులే జరుగుతున్నాయని, జరిగాయని కొందరం టుండడం మనంబింకున్నాం. ఇది కొంత వరకు నిజమేకావచ్చును. అహంకా ఇం దుకు ప్రత్యక్షదర్శనం క్రంకురోడ్డే కావచ్చు.

నిజమే, మళ్ళీ ఇన్నేళ్ళకర్వాత క్రంకు రోడ్డును కొత్తగా కారురోడ్డుగా చేయించారు. మన కారురోడ్డుమాస్తుంటే- ఇవె న్నాట్లు వుంటాయా అనే చులకనభావం కల్గుతుంటుంది. మద్రాసు నగరంలో,

మద్రాసురాష్ట్రంలోవేసి కారురోడ్డుకు; మన ప్యాంకాల్లోవేసి కారురోడ్డుకు ఎంత తేడా వుంటున్నది! అ మనుషుడనం, అ మేలి తనం మనరోడ్డుకు తొత్తిగా రావడమేలేదు. అందుకొనంజరిగే ప్రయత్నమూ వున్నట్లు లేదు. ఈ మన కారురోడ్డు జననందీదే దానికన్నా; రి క్నాలు, ఇండ్లు, కార్లు నడిచేదానికన్నా; కంట్రాక్టర్లు బ్రతికి దానికి, ఇంజనీర్లు బరిసేదానికిమాత్రమే పునయోగవరుకున్నట్లున్నాయి. వీరో మొగ్గు బడి చెల్లించినట్లుగా కారురోడ్డువేయడంగావుంది కానీ గజంగా ప్రతీవయోగా —కొరవ 11 వ పేజీలో

పొదల కూరు గ్రామ పంచాయతి టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద కనువరచిన పనులకు నిర్దిత పారములలో సీలు చేసిన టెండరు 26-5-67 తేదిన సాయంత్రము 4 గంటల వరకు పొదలకూరు గ్రామ పంచాయతి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచే స్వీకరించబడి అదేరోజున సాయంత్రము 4-30 గంటలకు రాబడిన సీలు టెండర్లను తెరవబడును. మిగత వివరములు ఆఫీసు వనిచేయు నేళలంబు కనుగొనవచ్చును.

పని వివరము	ఎస్టేమేటు మొత్తము	డిపాజిట్టు మొత్తము
(1) తరుగు గురవయ్య ఇంటినుండి సిరిమాపాల దగ్గరవున్న హామువరకు క్యాన్సిర్పించుదురు.	5000/-	రు. 500/-
(2) రావూరు - లింగంపల్లి రోడ్డుకు గ్యావెర్ చేయించుదురు	రు. 2050/-	రు. 205/-
(3) దిద్దెవల్లి అవరోధ రోడ్డుకు ఇంకర రోడ్డు చేయుదురు	రు. 1300/-	రు. 130/-

జి. యూ సఫ్ సా హెచ్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - పొదలకూరు, 16-5-67.

నెల్లూరు ఎలక్షన్లు

వివరాలు

మధ్యపడే గవర్నరు

మధ్యపడే గవర్నరు శ్రీ కె. సి. రెడ్డి నకు టిఎంఎం గా 20 తేది (రేపు) ఉదయం 10-30 గంటలకు హైదరాబాదునుండి గూడూరుకు చేరి, 12-45 గంటలకు రేచిగుంట ప్యాసింజరులో తిరుపతికి పోవారు.

మంత్రులు

నీటి వనరులమంత్రి శ్రీ శీలం సిద్ధారెడ్డి 28 తేది ఉదయం 8 గంటలనుండి కోటనమిరిలోని అంకులపాటూరు, రామా రెడ్డిపాటూరు, వాకాడు (బీ.ఆ.నం.), కొండూరు, కాశీపురం, రాత్రి 8 గంటలకు తిన్నెలపూడి వరకు బిడిర్ కార్యక్రమాలలో పాల్గొని తిరుపతికి చేరుకున్నారు.

శ్రీ సిద్ధారెడ్డి, శ్రీ చెంచురామనాయుడు గారు 27 తేది ఉదయం 7-30 గంటలకు బొటానికల్ వనం, తర్వాత బొగ్గేరు అనకట్ట-మహిమలూరు చెరువులను సందర్శించి, 11 గంటలకు అక్కడ నుండి హులులో జరిగే కాలాకా రైతుమహాసభలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ చెంచురామనాయుడుగారు 16 తేది నెల్లూరుకు వస్తారని టి.వి.లో ప్రకటించారు.

మహతా?

మత ప్రచారమా?

వీటి అవతరం, సాలు దింతెలువలకు ఒక క్రైస్తవస్వామిలు భూతవైద్యం చేస్తానని, రోగాలు నయం చేస్తానని చెప్పి, వివరీతంగా జవాబు అకర్షించి, మరి ప్రచారంచేస్తూ, హిందూ ముత్తెలువుల బొట్టుకూడా తుడుపుతుందని అర్. ఎస్. వాట్సు అజ్ఞాపించడం, కాస్త గొడవ జరగడం సంభవించిందని.

ఇది వరకు నెల్లూరులో కూడా ఒక పినుకలను ఈ విధంగానే మహత్తు పేరుతో మత ప్రచారం జరిపారు. గొర్రెల వరే ముగ్గే పెరిగినం వున్నప్పుడు ఇలాంటిది జరుగుతుంటాయి. రోగాలైన ప్రజల అమాదుకల్లా, మూడల్లా ఇలా దోచుకోవడం గర్హనీయమవుతుంది.

అధికారవర్గం

జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి శ్రీ ఎం. సరసింహారావు నల్లకుమారుల సెలవులకుగా, స. మే. స్పె. శ్రీ ఎ. గోపాలకృష్ణమూర్తి జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారిగా నెల్లూరు లోనే పనిచేసే మారుతుంది.

గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు వ్యక్తిగా, అధికారిగా చాలా మంచివాడు. రైతుకు అందుబాటునవాడు; అచరణయుక్తమైన నలమొలిచేవాడు; శ్రద్ధా నక్కులు గలవాడు; నైపుణ్యవాడు. ప్రజల

పరిచయంలోనే నన్నెంతగానో అకర్షించినవాడు. ప్లాంట్ ప్యాపెర్స్ అవినయ శ్రీ మాలకొండయ్య, ఈ గోపాలకృష్ణమూర్తి వ్యవసాయశాఖకు తగినవాడు.

శ్రీ సరసింహారావు మనకు పాతవాడు.

సానుభూతి

మన 'దక్కాకానికల్' విలేజర్, రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘం, భారత-అమెరికా స్నేహమండలి ద్వారా సువర్ణనికెన శ్రీ వత్తి సుబ్బారావుగారి కల్పి, శతవృద్ధి శ్రీమతి వున్నప్పుడు 15 తేది కాలదర్శనం చేసింది. సుబ్బారావు మరీ ఒంటరివాడై పోయాడు. మాతృదేవిని కోల్పోయిన శ్రీ సుబ్బారావుకు మా గాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము.

వై. బి. రెడ్డి

గత 26 తేది రాత్రి కారుప్రయాణంలో శ్రీ వ్రం. గా. గాయపడిన శ్రీ వై. బి. రెడ్డికి గండం గడిచింది. బాగోలుకొని, అస్సత్తినుండి న్యగ్యమం చేయబడ్డారు. అయినప్పటికీ ఇంకంతదెబ్బ తగిలినా వరవాలేదు. వనర్జన్య ఎత్తిన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని అభినందిస్తున్నాము.

బీహార్ జైమనిది

శ్రీ జి. సి. కొండయ్యగారు ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో బీహార్ జైమనిది సమావేశ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ సి. గోపాలరెడ్డి కన్వీనరుగా ఒకసంఘం ఎన్నుకోబడింది. వీరు చురుగ్గా వియ్యం సేకరిస్తున్నారు. అతి సందర్భమైన విషయం.

జిల్లాకోతా విప్లవ ప్రాతిపదికలో ఇలాంటి సంఘం ఒకటి ఏర్పడడం బాగుంటుంది.

యావజ్జీవ వైదు

కప్పకాగి కనకారావు కత్తికోపాదిది చంపాడని దర్శికాలాకా గార్లదొడ్డివాసి లక్ష్మీశెట్టి రామసుబ్బయ్యగారు మోపాడిన నేరాన్ని జిల్లా అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎస్. డి. కృష్ణమూర్తిగారు విచారించి, ముద్దయికి యావజ్జీవ వైదుశిక్ష విధిస్తూ 9 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్ వక్షంగా శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి, ముద్దయి వక్షంగా ప్రభుత్వ నియమిత న్యాయవాది శ్రీ పి. వెంకటరత్నం వాదించారు.

ఫోకా సెంటరు 1

నెల్లూరు ఫోకా సెం. 1 అంటే తెల్పు గదూ! మన రైల్వేస్టేషన్ నెంబరే అది. ఈమధ్య వదిరోజులక్రితం దీనికనెక్టు చేయబడినందువల్ల మౌనం వహించింది. ఏమయ్యా అంటే ఫోకా విల్లులు నకాలంలో చెల్లించలేదని రిమైండ్ చేసినా కట్టిన పాపానపాలేదని. అంతే. అందువల్ల తెలిపామని తెలుసుకొని దీనికనెక్టు చేసిన

కమిషనరీ కామం నిర్వహించారు. బనానికే ఎంత అసౌకర్యం? వర్తించుకొనే దెవరు?

ఈమధ్య నెల్లూరు జిల్లాలోని రైల్వేశాఖ నిబ్బందికారికి ఒక అంకులపాటూరు వ్యాపించి నల్లపడ్డది. ఇటీవలే గూడూరు రైల్వేస్టేషన్ లోని రెండుపాస్తా యిదేగతవట్టి, మర్రి మొన్న నే వనరు దుర్గించి పడ్డది. ఇప్పుడు మళ్ళీ నెల్లూరు స్టేషన్ పోస్టల యాగతి వట్టింది! ఏం వరువు?

నిటిమట్టం

నెల్లూరు అసక్తులంద 4. 5 అ. కనిగిరి రిజర్వాయరు 14. 30 అ. నల్లవరెడ్డి ,, 4. 47 అ. నెల్లూరు చెరువు 11. 9 అ.

ఈవారంలో రెండురోజులు దివిపట దినుకులు నాలుగు బడ్డాయి. వేరుశనగ పెరిగేవారికి సహాయకారి.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు వట్టి (8 1/2 రీ.) 455-00
జి. బి. 460-00
బి. కె. ఎం. 400-00
దొంగనెంబరు ,, 400-00
తెల్లశనగ ,, 395-00
ఎర్రశనగ ,, 360-00
వేరుశనగ 10 కిలోలు 13-25
జలవలు తూము 40-00
పిల్లిపెనలు ,, 40-00
వచ్చపెనలు ,, 60-00
నల్లపెనలు ,, 65-00
మినుములు ,, 90-00

జిల్లా రాజకీయాలు

(మొదటిపేజీ కొరవ)

లసి వస్తుందనే అనుమానం వారికి వుండినది. ఒకసారి అననుకూడా అన్నారు-దయచెయ్యి వస్తే ఇరవై ఏళ్ళవరకు దిగులు లేదు. ఇక నాకు ఆ వ్యాధివచ్చినా వరవా లేదు-అని అన్నారు. ఇది మూడు నాలుగు ఏళ్ళక్రితంమాట. ఇప్పుడు దయచెయ్యి ఏమీ వారిని బాధించలేదుగాని, అనుకోని కొత్త జబ్బు వచ్చింది.

రాజకీయ ఒడిదుడుకులు, అందోళనలు ఏ. సి. అరోగ్యాన్ని క్షీణింపజేసివుంటాయి. మరి ఈ రెండేళ్ళనుండి రాజకీయంగా వారు మానసికవ్యర్థకు గురియ్యివుంటారు. ఇప్పుడు వారికి పూర్తివిశ్రాంతి అవసరం. కొంతకాలంపాటైనా వారు రాజకీయాలకు దూరంకాకవచ్చు. అరోగ్యముంటే అన్ని ఒనగూడుతాయి. వారు రాజకీయాలను, మంత్రిత్వాన్నికూడా వదలకొని, పూర్తి విశ్రాంతి తీసుకోవడం అలెచటేయిం. ఏ. సి. కి మా శుభాకాంక్షలను తెలియజేస్తున్నాము.

ఏ. సి. అన్యస్తత సహజంగా జిల్లాలో వారి వర్గీయులలో గురుత్వాహన్ని కల్గిస్తుంది. రాజకీయంగా ఇటీవల ఆ వర్గ ప్రాభవం సడలిన ప్రత్యేకపరిస్థితుల్లో ఏ. సి. హోంమంత్రిత్వం కొంత అత్యధిక్యాన్ని కల్గించిననమయంలో ఈ అనారోగ్యం రాజకీయంగా కొంత నష్టదాయకమైనదే. అయినా ఇప్పుడు రాజకీయ కార్యకలాపాలు, సంఘటనలు ఏమీలేవు కాబట్టి, దాన్నిగూర్చి తరచవలసిన అవసరంలేదు.

రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన ఓట్లు ఎవరికి ఎన్నివచ్చాయి అనేవరకు ఇటీవల రాజకీయవర్గాలలో కొనసాగింది. ఎన్నిక అయిపోయినతర్వాత ఈ విషయాన్ని పరిశీలించడం 'శవపక్ష'గా వుంటుంది; అయినా అసక్తి జనకమైనదే గదా!

16 మంది శాసనసభ్యుల్లో 6 మంది మాత్రం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి దాక్షరు జీర్ణ హుసేన్ ఒకటికేకారని; 10 మంది ప్రత్యర్థి శ్రీ కోకా సుబ్బారావుగారికి ఓటు చేశారని

ఒకమాట. కాంగ్రెస్ లోని అరుదుందిలో నలుగురుమాత్రం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి ఇచ్చారని, ఇద్దరు వ్యతిరేకం చేశారనికూడా ఒక అరోపణ అంటే విప్లవ వర్గం నలుగురు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి ఇచ్చారని; నయోధ్యయు లిద్దరు సుబ్బారావు గారికి చేశారనేది సారాంశం. ఇక కాంగ్రెస్ సేతరులు వది మందిలో నలుగురు ప్రతిపక్ష పార్టీలకు చెందినవారు- 2 స్వతంత్రపార్టీ, 1 కమ్యూనిస్టు, 1 జనసంఘం. మిగిలిన అద్దరు స్వతంత్రులలో ముగ్గురు విప్లవ వర్గానికి, ముగ్గురు ఏ. సి. వర్గానికి చెందినవారు. విప్లవవర్గీయులు ముగ్గురిలో ఇద్దరు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి ఓటిచ్చారని; ఏ. సి. వర్గీయులు ముగ్గురు ప్రత్యర్థికి ఓటు చేశారని ఒక వాదం.

ఏ. సి., పులి వెంకటరెడ్డి, సుబ్బులు నాయుడు, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, మహానంద కోకా సుబ్బారావుగారికి చేశారని విప్లవవర్గంవారిమాట. ఏ. సి. జీర్ణ హుసేన్ అభ్యర్థిత్వాన్ని బలపరుస్తూ ముందు ఒక ప్రకటన చేశారు. అదిగా మంత్రిత్వస్వీకారానంతరం ముఖ్యమంత్రితో అనుకూలంగా వుంటున్నాడు. అదిగూడ గాక వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిని ముఖ్యమంత్రివర్తకు పంపి, జీర్ణ హుసేన్ కి ఓటు చేయదలచినట్లు చెప్పించారని తెలిసింది. ఈకారణాలవల్ల ఏ. సి. ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా చేసివుండకపోవచ్చునని ఒక మాట. వాట్సు ఎటుచేశారో ఏమోకాని, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారుమాత్రం ఏ. సి.- పులి వెంకటరెడ్డి ఇద్దరూ జీర్ణ హుసేన్ కి ఓటు చేసినట్లు సమ్మత్యున్నారని. అయితే ఏ. సి. తనవద్దకువచ్చి, హామీలుప్పించిన వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు; ఏ. సి. ని అనుసరించే మహానంద, సుబ్బులు నాయుడు గారనికూడా జీర్ణ హుసేన్ కి ఓటు చేశారని ముఖ్యమంత్రి సమ్మత్యున్నట్లుమాత్రం లేదు. ఏ. సి. చెప్తే జనబానిస వారు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా చేయడమే అనుమానాలకు అస్సారం కల్గిస్తున్న వికేకం అంతం.

ఇక ముఖ్యమంత్రి వర్గీయులనుకునే వెజవాడ పాపిరెడ్డి; జిల్లాలో విప్లవవర్గంలో ముఖ్యుడుగా వుండడమేగాక, వ్యక్తిగతంగా ముఖ్యమంత్రికి ముఖ్యుడైన పెళ్ళ కూరు రామచంద్రారెడ్డికూడా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా చేశారని. నూళ్ళూరు పేట, వెంకటగిరి సైకిల్ కాంగ్రెస్ యులుమాత్రం కాంగ్రెస్ కి చేశారని. శ్రీ పాపిరెడ్డి వ్యతిరేకంగా చేయడమే ముఖ్యమంత్రికి కాస్త మనస్తాపాన్ని కల్గించిందంటారు.

ఇదిట్లావుంటే-పొదిలినట్టుకు కాంగ్రెస్ ప్రత్యర్థికి చేసివుండకాదని ఏ. సి. వర్గంలోని ఒకరు మాతో అన్నారు. వెంకటగిరి నట్టుని విషయంగా అనుమానం ప్రకటించారు. ఇలావున్నాయి అరోపణలు, ప్రత్యారోపణలు. మొత్తానికి రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో కాంగ్రెస్ వాదులపాత్ర, ఓటింగు గందరగోళంగానే వున్నట్లుంది.

జిల్లాలో విప్లవవర్గాన్ని అనుసరిస్తూ, రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి వర్గీయుడుగా భావించడే శ్రీ పాపిరెడ్డి ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా ఎందుకు చేసినట్లు? పాపిరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ ప్రత్యర్థి

చేయడం అకస్మిక పరిణామమూకాదు; అత్యవసరమైన విషయమూకాదు. కోకా సుబ్బారావుగారి అభ్యర్థిత్వాన్ని అలవరుస్తూ ముందే వారు ఒక ప్రకటన చేశారు. కామ కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా చేయగలనని బహిరంగంగానే చెప్పిందివారు. జిల్లాలో ముఖ్యమంత్రి అనుయాయులనుకునే వాట్సు ముందే పాపిరెడ్డిగారి వైఖరిని ముఖ్యమంత్రివర్గీకి తెలుపొచ్చినట్లుంది. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రి, తనవాడనుకునే పాపిరెడ్డి తనకు వ్యతిరేకంగా చేశాడని అసంతృప్తిపడితేవడవచ్చుగాని, నిందించలేదు. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రి అబద్ధంబు "నెల్లూరువారిది ఎవ్వడూ నమస్కే" అని.

పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ అధ్యక్షుడుగా, అపార్టీ నిర్ణయానుసారం శ్రీ పాపిరెడ్డి కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంకాదా? అపార్టీలోని అందరూ ప్రత్యర్థికి చేయలేదు; కాంగ్రెస్ కు చేసినవారూవున్నారు. అందువల్ల పాపిరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి చేయదలచుకుంటే పార్టీ ప్రతిపక్షంకేమీమీ వుండేదికాదు. అందువల్ల పాపిరెడ్డి శ్రీ కోకా సుబ్బారావుకు, తద్వారా ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా చేయదలచుకున్నారు, చేశారు.

అట్లా ఎందుకు చేయదలచుకున్నారు అంటే ఆ కారణాలలో ఒకటి మాట విని పించేది, రెండోది మేము వూహించేది. విశ్వాసించేది వదిలేసి, వూహించేది ప్రస్తావిస్తాం. జిల్లారాజకీయాలకు సంబంధించి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి వైఖరి విప్లవవర్గీయులందరితోపాటు పాపిరెడ్డిగారిలోను తీవ్ర విముఖతను, విరక్తిని కల్గించివుంటాయి. ఈవిషయం ఇటీవల కోటకువచ్చిన ముఖ్యమంత్రిగారికి బాగ అర్థమై వుంటుంది. ఇంకోవిషయంలోకూడా ముఖ్యమంత్రి దోరణి పాపిరెడ్డిగారికిగిట్టలేదు. పాపిరెడ్డి ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా చేశాడంటే జిల్లా రాజకీయాలే కారణమని మా అభిప్రాయం.

శ్రీ పాపిరెడ్డి అందరు రాజకీయ వాదులవంటి వాడుగా కనపడడు. స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడం, నిర్భయంగా మాట్లాడడం వారి స్వభావం అనిపిస్తుంది. ముఖ ప్రీతి వ్యవహారం, మూలామూని దోరణి వున్నట్లులేదు. వ్యక్తిత్వం ప్రస్తుతీస్తుంది. ఆ స్వతంత్ర ప్రవృత్తి, అనిర్బంధమైన దోరణి మొన్న వారిచేత ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా ఓటు చేయించి వుంటుంది.

ఏమైనా ముఖ్యమంత్రి వీరిని వదలకోలేదు; వీరూ ముఖ్యమంత్రికి దూరంకావోరు. — మా.రా.వ.

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు మధ్యపరివారి వీధిలోని డోర్ నె. 16/247 యగు గొడ్డెయిల్లు విక్రయించబడును. కోకాయి, చాది, రైట్లు మొదలైన వనతులుగలవు - వివరములకు:-

వై. కామేశ్వరరావు,

16/102, ఆత్మికోట అగ్రహారం, (అలంకార్ స్టోరు వ్యక్తన) (ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ట్యూటోరియల్ కాలేజి

~~~~~ (మరియు బైపు యిన్స్టిట్యూట్) ~~~~~

198, ఉస్మాన్ సాహెబుపేట - నెల్లూరు-2.

పునః ప్రారంభము :: 12-6-67 తేది

మెట్రిక్, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి., పి. యు. సి. (మార్చి - అక్టోబరు) పరీక్షలకు గ్యారంటీ ట్యూషన్ - PERSONAL & POSTAL వివరాలకు:- శ్రీ వేంకటరత్నమణయ్య, బి. ఎ., బి. ఇడి., (సినిపాల్. [EX-ASST., తేసరి హైస్కూలు - బి. నగర్ - మద్రాస్-17. & S. K. P. D. (బాలర్) హైస్కూలు - మద్రాస్-1.]

23 రోజులు

26 క్షేత్రములు

★★★ దక్షిణదేశ యాత్ర ★★★

భోజనం లేకుండా టిక్కెట్టు 1-కి రూ. 150/-

తిరుపతి, మధుర, రామేశ్వరం, కన్యాకుమారితో సహా దక్షిణదేశ యాత్రలకు 5-6-1967 తేది ఉదయం 10 గంటలపైన నెల్లూరు టౌర కాసునుండి బస్సు బయలుదేరును. రూ. 50/- అడ్వాన్సు చెల్లించి సీటును రిజర్వు చేసుకొనవలెను. వివరములకు:- యస్. సుబ్బులింగ్.

శ్రీ రమణ యాత్రా సర్వీస్, 22/381, టైకన్ రోడ్డు - నెల్లూరు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

రితైచిమెంటు

బల్లగుడ్డుతారు బహిరంగ నవలలను
గర్వించుచును నిరద్యోగం,
డిడబెరుతుతారు వున్న వద్యోగాన్ని
యెనుదుబెట్టుతారు అనలులోకే!

రడ్డువరచండి మీరైతే రాష్ట్ర శాసన
సంఘనట్లున్న, ఎంపీల సంఖ్య కాస్త
మట్టగించండి, పేదరి పొట్టగొడతే
దాంతో ఏమిటి? యాస్కీముదందగొడ్డి!

ఒక్కవదానికాలు, వోకరాష్ట్రవతికాలు,
వోకొక రాజధాని కొకకమంత్రి
చాలు, వోక్కనలో వేల లక్షలు డబ్బు
ప్రాగటెయ్యవచ్చు పొదుపుకొండ!

అధికమయ్యోగొడ్డి అనలు మంత్రిలసంఖ్య
పెరిగెగొడ్డి వోకట పెనుగులాట,
పూడబెరికెయింది పురయకలాతము
పైసకొండ తీసిపార్చుకొండ!

అయ్యోవార్డు, గుమస్తాల, అపినుల్లో
పూస్తే దొంగిలై యేడ్చిపై పీకేపై
ఎంతమిగులకొట్టి? యాముష్టితేమనది?
యెచ్చిపెచ్చి గవర్నంటు ఎప్పుడింత!

కొట్టెమీలేదు కొలువులివ్వకపోతే
యిచ్చినట్టుయిచ్చి యింతలోనే
మళ్ళికాలమందు మము సాగనంపిస్తే
బయటబడగనెడితే బరికెట్టె?

అప్పునప్పుడెచ్చి అయివోకరాటంతు
దాలకుంటే ప్రజల సాకుతారు
నోకరిచ్చి చంగనామాలు బెడతార?
సాగనంపుతార నగములోన!

కులినాలినది గొజగము, ఎండల్లో
దిరగలేము, కట్ట దిరుగుతాయి
కాపిలేకపోతే; అపినులోదక్క
వదిలరాము తెలు పైసాబెయ్యము!

నీడవట్టునుండి నెట్టాము కాలాన్ని
యింతవఱకు చీకుడితలేక,
యిష్టకాదనంటే యెవరివందనజేరి
కాలమెల్లప్పుడలముమేము?

ఓట్లు గుంటకొని పీల్చుకొనికొచ్చి
కట్టమునుకొని వల్లముబది
ఎట్టపాలిదోక, ఎట్టయూనిందంటే
గాటగట్టమంటే గవర్నమెంటు!

ఏము నమ్మజేస్తే, ఎగ్గొట్టికూర్చుంటే
కళ్ళనీళ్ళుడుడిది కొగిలింది,
గుడ్డదడిపి గొంతుగొనిపారేసింది
వోక్కసారె, ఎవరదిక్కుమాకు!

పిల్లలెల్ల తార్య పెద్దనంపారము
వోక్కపాత్రయియితే తెక్కలేదు,
బంటుబెట్టుకొని బతకరానాకొండ!
బాదులేకనచ్చెవాడులేకు!

శీతాలు బెంచుతారని
అతురంతో వేదియుంటే అయ్యో బచ్చా?
చూతుకదర్శకు డిగినది
కోకబెట్టి దొరతనము కొంచముగెరా!

కలనుకు టరాష్ట్రకాలగేను ప్రతిదెట్టు
మనవిజేస్తే ముఖ్యమంత్రిగార్తా,
నర్దుబాటుజేసి చట్టాన్ని దొంగిస్తే
మీకుమేలజేస్తే మిత్రులార!

రంగాగారికి సన్మానం

(మొదటిపేజీకొరవ)

గూడూరువారు మొన్న 17 తేదీ సన్మానం
ఏర్పాటు చేశారు. మూడు శతాబ్దాలక్రితం
గూడూరు డివిజన్లో జరిగిన జమీందారీ
పోరాటపుద్యమంలో ప్రముఖపాత్ర వహించిన
రంగాగారికి మల్లీ యిన్నేళ్ళ తర్వాత
యారూపంగా యీ దిన్న సన్మానం ఏర్పా
తొందనుకోవచ్చును.

గెల్చింది అఖిలభారత స్వతంత్రపార్టీ
అధ్యక్షుడైన రంగాగారుగట్టి గూడూరు
స్వతంత్రపార్టీ వక్షంగా సన్మానం జరిగింది
దనుకొందామా అంటే; గూడూరువట్టణ
జనసంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ పి. వి. మల్లా
రెడ్డిగారు కూడా పూలమాలచేసి, ప్రశం
సోక్తులు పలికారు, సెరమికోమల్దార్
సంఘంకూడా పాల్గొన్నది. మరికొందరు
'కాంగ్రెసుగోత్రీకులు'కూడా పాల్గొన్నారు.

17 తేదీ సాయంత్రము 'జయమాన్వ
న్'లో అధ్యక్ష రంగా, వారి సతీమణి
శ్రీమతి భారతీదేవి రంగా, గౌతు లచ్చన్న
గార్లకు సన్మానసభ యేర్పాటైంది శ్రీ కె.
ఎం. కె. రెడ్డి అధ్యక్షతన. అహ్మనకరుణ
వక్షంగా శ్రీ ఎం. ఆర్. రెడ్డి స్వాగతం
చెప్పారు.

రంగాగారుమాట్లాడుతూ జనరల్ ఎన్ని
కల్లోకంటే యీ పువెన్నికలో స్వతంత్ర
పార్టీకి ఎక్కువవోట్లరావడం పార్టీ ప్రాబ
ల్యంతోపాటు; కాంగ్రెస్వారిపైన, వారి
కార్యకమాలపైన ప్రజల అసంతృప్తి
జోహదకారి అయిందన్నారు. లచ్చన్న
గారి నిర్విరామకృషి, క్యాంగ్రెస్ శ్రీకాకు
ళంలో స్వతంత్రపార్టీకి రక్షణ అయిం
దన్నారు.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పటిష్టవంతంగా
పరిపాలన జరుపలేక, పదవి పదలుకోలేక
ప్రాకులాడుతున్నదనీ; అధికారమే అమృత
కలశమనుకొని వడరనిపాట్లు పడున్నా
రన్నారు. తాతిమొత్తం ఏకమై చలు రాజ
కీయపార్టీలపై వైదొలికెట్టి, తాతీయ ప్రభు
త్వంకాని, మేధావుల మిశ్రమప్రభుత్వంకాని
యేర్పరచువలెనని పరిస్థితి చేశారో నేడు
కనబడుతున్నదన్నారు. కాని కాంగ్రెస్
వారు తాతిశ్రేయస్సుకంటే మిన్నగా
వ్యక్తులశ్రేయస్సు, తమ పార్టీశ్రేయస్సునే
ఎక్కువగా చూచుకొంటున్నారనీ, కాం
గ్రెస్కు తగిన గుణపాతం నేర్పాలనీ
పుద్బోదించారు.

అధికారంలోవున్న తమచుట్టూ ప్రాధు
పాడువు పువ్వలమాదిరిగా తిరుగుతున్న
వదనీయమోహవరుల తమవారెలనుకొని
తాతిశ్రేయస్సుకుతీసుకొని వ్యవహరిస్తున్నా
రని విమర్శించారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం
85%వోట్లను జనరల్ ఎన్నికల్లో సంపా
దించుకొని గ డై నె క్కి కూర్చున్నదని,
యీవ్యవస్థపైనే 'ప్రపార్వనల్ సిస్టం'వస్తే

ఒంగోలుకాలాకా తిమ్మనపాలెంలో ఆరివారి జి. వ. హైస్కూలు మాతృ
శవనానికి మద్దిపాడు వందాయతీనమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ మోవర్తి పున్నయ్య
చాదరి శంకస్థాపనచేశారు. ఆ సందర్భంలోజరిగిన సభలో ప్రసంగిస్తున్న
శ్రీ పున్నయ్యచాదరి; శాసనసభ్యుడు శ్రీ దానరి ప్రకాశం, న్యాయవాది
శ్రీ దిమ్మిరి సరసింపారాపుగారలను ద్వితంలో చూడవచ్చు.

అందరికీ న్యాయం చేకూరుతుందనీ
మాదిందారు.

కాంగ్రెస్పార్టీ అవలంబిస్తున్న దోడటి
వట్టి, కార్యక్రమ సరళివట్టి ప్రజల్లో శివ
మైన అసంతృప్తి, నిస్పృహ ప్రబలివున్న
దనీ; నీహరలోని దుర్విక్ష పరిస్థితి సక్ర
మంగా ఎదుర్కోలేకపోవడం అన్యాయ
మనీ అన్నారు.

దిక్షాను జిల్లోలో తన వోటుమీరి ప్రస్తా
విస్తూ స్వతంత్రపార్టీపై అభిమానమున్న
వ్యక్తులను కాంగ్రెస్ అధికార అంధకో
లోంగడినుకొని విజయాన్ని సాదించు
కొన్నదేగాని ప్రజల్లో కాంగ్రెస్పై అభి
మానంపుండి గాదన్నారు. 'చలమనేలే'
యిందుకు ప్రబలదర్శనమన్నారు.

సర్దార్ లచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ,
భూమినిస్వ రద్దబెయ్యాలిందిగా స్వతంత్ర
పార్టీ ముందు కోరినపుడు ఆవహేళన
చేసిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలే యీనాడు
మైనారు, మద్రాసు రాష్ట్రాల్లో భూమినిస్వ
రద్దబెసిన తర్వాత పూగినలాడుతూ ఆలో
చనలో పడడంయూస్తే కాంగ్రెస్కు నరైన
దృక్పథమే లేదని తోస్తున్న దన్నారు.
సుప్రీంకోర్టు తీర్పుద్వారా అదనపు భూమి
నిస్వ రద్ద కాబడినా, అందరూ ప్రభుత్వం
దాన్ని శిరసా వహించకుండా దొంగ
తిరుగుడు ఆలోచనలు చేస్తున్న
దన్నారు. భూమినిస్వరన్నా మద్యపాన
నిషేధ సడలింపు ద్వారానే ఎక్కువ
ఆదాయం వస్తుందన్నారు. మంత్రిమండలి
పెంచుకోవడంలోగాని, నోర్టులను
సృష్టించి ప్రజాభనాన్ని దుబారాచేయి
డంలోకాని పొదుపులేని అంధ ప్రభుత్వం
పుద్బోగులను అడ్డదర్జంగా 'రిటైంట్'
చేయడం ఘోరమన్నారు. శ్రీమతి భారతీ
దేవి రంగాగారుకూడా మాట్లాడారు.

జిల్లా స్వతంత్రపార్టీ అధ్యక్షులు శ్రీ
పెల్లేటి వెంకటకృష్ణారెడ్డి వందనసమర్పణ
చేస్తూ పార్టీ తరపున దినపత్రిక స్థాప
నకై ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నా
యన్నారు.

నవానంతరం శ్రీ యు కు లు రంగా,
లచ్చన్న ప్రభుత్వం తిరువతికి వయనమై
పోయారు. —మా. వి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

యిచ్చి, బక్కవక్షంవారిచ్చే టిక్కెట్టుకో
మళ్ళీ పోటీకి తలపడమగుటాడా కోరింది.
చంబాల్ పి సి సి మందివనే చేసింది;
కవులత్కెడ వ్యవహారంగా నీటిమాటికి
అసెంబ్లీలో పార్టీలు మార్చేవారికి యీ
మాత్రం బాధ్యతైనా వుందని గుర్తు
చేయడం, పార్టీలవరంగా యిటాంటి చర్య
లకు పూనుకోవడం ముది సంప్రదాయమే.
చూద్దాం జడెపుతుందో?

మద్రాసులో రూపాయకు వడివియ్యం
అమ్మకం ప్రారంభమైంది—మొన్న 15 తేదీ
నుంది. అయితే యీ సౌకర్యం మద్రాసు
నగరం, కోయంబత్తూరులోనే వుంటుంది
ప్రస్తుతానికి. పడిధర రూపాయ అని
ప్రకటించినప్పటికీ ధర రూపాయ అరు
పైసలకు పోయింది. అందుకోసమే నల్మిడి
సంవత్సరానికి 2 కోట్లు మించవచ్చునని
అంటున్నారు. అయితే యిది కేంద్రం భరి
స్తుందో లేదో తెలియదు. మొత్తానికి
మద్రాసు జి. ఎం. కె. వారు మొండి
రైత్యమే చేస్తున్నారు.

మే నెల 12 తేదీ వివాహాలకు వర్ష
దినంగా ప్రసిద్ధి పొందింది. ఒక్క అపా
మ్మదాదాలోనే ఆరోజున 5 వేలకుపైగా
పెళ్ళిళ్ళు అయ్యాయి. వైశాఖమాసం
త్వరీయదినం అత్యంత శుభదినంగా
చారు బాదిస్తారట!

రానున్న 18 నెలల కాలంలో గురుడు
సింహరాశిలోకి ప్రవేశిస్తాడని, అందువల్ల
ఆ కాలంలో వివాహాలు నిషేధాలని
మనవారి జోతివత్సాస్ర సమ్మకం. ఈమత
సంబంధమైన దిక్కుల ద్విష్టా ఆరోజా
తైపూర్లోకూడా 5 వేలకుపైగా పెళ్ళిళ్ళు
జరిగాయి. ఈ వారం కోజ్జిలో మరొక
అయిదువేల పెళ్ళిళ్ళయినా జరిగివుంటాయని
అంచనా వేస్తున్నారు.

ఈ వివాహాల ఎద్దదవల్ల నిత్యజీవితావ
సరవస్తుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగి
పోయాయి. వంచ దార కిలో 2 రూపా
యలు 5 రూపాయలైందట; పూలదండల
వెల విపరీతంగా పెరిగిపోయిందట. గ్యాస్
దీపాల బాడుగకూడా మూడువంతులు
పెరిగిపోయిందట.

ఈదెబ్బన వచ్చే ఒకటిరెండు సంవత్స
రాల్లో మరింత యిబ్బిడిగ జనాభా పెరగ
కుండాపోతుందా?

అన్నిరాష్ట్రాల్లోవుండే తిరుగుబాటు
కాంగ్రెస్వారు, జనకాంగ్రెస్వారు నగైరా
బావమవారంకా కల్పి 'అఖిలభారత జన
క్రాంతికళం' అనే పార్టీపేరుతో వోకటి
స్థాపించుకొని, దానినీహారముఖ్యమంత్రిని
అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకున్నారు. నానాగోత్ర
త్యం అన్నమాట! ఇన్నికాలవారిని ఏక
పార్టీసూత్రం బంధించగలదా?

ఎద్దు పోయింది

తెల్లది, 2 అంగుళముల పొడవుగల
కొమ్ములు, 5 తొనలు ఎత్తు, 4 సంవత్సర
ముల వయస్సుగలది. కోడె పారుగా
వున్నది. 5 రోజుల నుండి కనువడడము
లేదు. పొవిడి తెలివినవారికి రూ. 50/- లు
బహుమానం యిస్తాను.

చిట్టిమూరు చంద్రశేఖరరెడ్డి,
కాపువీధి - కోవూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

కుప్పాం డి|| ము|| కోర్టులో
O. E. P. No. 77 of 1966.
O. S. No. 61 of 1966.
Between:-
Chenna Reddy —D. Holder,
AND
C. R. Krishna Reddy
—J. Debtor.

పై నె.బరు దీక్షివాడికి బాధ్యతదిన
పెద్దాపురం దాఖలా అస్తిని పైకోర్టు అవర
ణంలో 5-8-67 తేదీన బహిరంగముగా
వగలు 11 గ.కు లగాయతు యాలము
వేయబడును. నవాబుబాద్దనెచ్చి యెంబలో
నవాబు చేయవచ్చును.

పె. ద్యూ లు:-
దిక్షానుదీక్షిస్తు, వలమనేడు కాలాకా,
లక్కనవల్లె గ్యామమువద్ద:-

(1) నర్కారునంజె నర్కె నె. 106 రు,
య 1-33 ట్లు, (0-532 హెక్టార్లు) గల
నేల పూరా ఇండులోవుండు రట్టుబాదినచా.
(2) డిటా నర్కె నె. 107/1 (A) రు,
య 1-15 ట్లు (0-460 హెక్టార్లు)గల నేల
పూరా ఇండులోవుండు గరికె బాదినచా.
Value Subject to Mortgages
Rs. 500/-

కె. శ్రీనివాసులశెట్టి,
డిక్షిహోల్లకువేకిలు.

పెద్దాపురం డి|| ము|| కోర్టులో
E. P. 1 of 67. O. P. 22 of 64.
చంద్రబాబు వడ్డరాజు వగైరా—వాడులు.
సుంకర పెడతప్పన్నవగైరా—చరిత్రాద్దు,
వాడులు తన దీక్షివాడికిగాను వ్యక్తివా
డులు తా. తవదా దీక్షి పెద్దాపురం దాఖలా
స్తిరాస్తి 13-6-1967 తేదీ వగలు 11
గంటల లగాయతు యాలము కాబడును.
పొటబాద్ద యిస్తేవారు వరకుంతు లో ఐడి
పాడుకొనవలెను.

పె. ద్యూ లు:-

కుప్పా గోదావరిజిల్లా, పెద్దాపురం తా.
జగ్గంపేట నయిరిజిల్లాలో చేసిన కాట్టా
పులవల్లి గ్యామములోని యిచ్చుడు వందా
యికిబోడు అసెస్మెంటు నెం. 14 రు గం
దాదా—పెంటిట్లె—ప్రభముకు మాద్దులు:-
[కూ] వెల్చింది శీత య్య కా. యిచ్చుడు
సుంకర వయిడి తల్లికి దాఖలుచడిన యిల్లు
[ద] కోలా సూరమ్మ తా. ఇచ్చుడు బచ్చు
వెంకట్రాజుకు దాఖలుచడిన ఇల్లు [వ]
రాజిబిడి [వు] వారదాశి అప్పలస్వామి తా.
ఇచ్చుడు సుంకర దినకప్పన్నకుదాఖలుచడ్డ
యిల్లు—ప్రభం. హద్దులుమధ్య [కూ - వ]
గ. 16 లు, 13 . 1/2 మీటర్లు, [వు - ద]
గ. 16 లు, 13 . 1/2 మీటర్లు ప్రభం. అందు
లోని యిల్లు ఇచ్చుడు దాదా—పెంటిట్లె,
కలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు,
మామూలు మాద్దుములు, నీటివనరులు
వగయిరాల సహాయాలము కాబడును.
వాది కిప్పుకు రూ. 500/- లు.

—వారదాశి సుబ్బారావు—అధ్యక్షులు.

నెల్లూరు ము|| మే|| కోర్టులో
E. P. 314 of 66. Sec. 241 of 59.
చర్చిపులము సూరయ్యశెట్టి —వాది.
పొట్టి చర్చివాతయ్య —వ్యక్తివాది.
To: శ్రీ పొట్టి చర్చివాతయ్యగారికి,
మనవోలు గ్యామము.

ఈ నె.బరు దీక్షివాడికి మీరు తెల్లెంబ
నందున నిన్ను ఆరెస్తుచేసి తెలులో పెట్టి
మనిన్ని బాకీని మీవల్ల రాబట్టి యిచ్చిచ
మనిన్ని కోరి అమలాబయ్యతనములుకు
మీకు హేతువు & ఆరెస్తుచేసినందుకు
గడుత్రం 3-6-1967 తేదీకి వాయిదావేసి
యిస్తాను. గనుక మీకు అక్షేపాలు
వున్నయెడల మీరు వగలు 10 గంటలకు
పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలసింది.
లేనియెడల మీ సకోక్షమును విధారించ
బదునరి తెలుచడిమొనసింది.

—కె. కోదండరామయ్య,
వాది అధ్యక్షులు.

ఆంధ్ర మెట్రిక్

ఎస్. వి. మెట్రిక్ - ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి.

17 సంవత్సరముల అనుభవముతో గ్యారంటీ ట్యూషన్
ప్యాస్ గ్యారంటీ - చేరండి.

శ్రీ వాణి ట్యూటోరియల్ కాలేజి,
51, (మంటపాలు), అచారివీధి - నెల్లూరు.

డి. శ్రీనివాసరావు - (ప్రిన్సిపాల్.)

పేట-ఎనోదం

(4 వ పేజీ కొరవ)

మఠాడు. దినకపోయామా? కారాల్లో నోట్లోంచి తుం వరులు మొహమంతా వడతాయి. అతడు కోవంతో, మాటాడే మాటలకు.

అలా ముగిసి పారెట్టు బంగళాలో మఠాం. అప్పటి ప్రజలకు పురి భయం ఇంకా తీరలేదు. పురి పోలిడికూడా తెలియదు. సాయుధాలము గోపాలరావు కయూదేసిన టపిన్-టి సేపిం చటం అయింది. అందరూ తిరుబడిగా కూర్చున్నారు.

దావులో అరుపులు, దుప్పి అరుపులు వినిపిస్తున్నాయి. రాజాసాహెబ్ దాన్ని పిన్ పాయింట్ (pin point) చేసి పలారి దగ్గర అరుస్తుంది, ఎవరైనా వెళ్లి వేటాడ మన్నాడు. అందరికన్నా ముందు గోపాల రావు తుపాకీ చేతబట్టి కారాల్లో నోట్లో విసిరింది "నేవెర్లానండి" అని బయలు దేరాడు. చేతులోను బంతువుల నన్నేపిం చటంలోను అనుభవమున్న నాకరు గోపిని వెంటబిడ్డి పెట్టిరమ్మన్నాడు.

కొంత సేపటికి తుపాకీ మోత వినిపిం దింది. మేముంటా తప్పక బంతువు పడి పుంతుందని ఎదురుచూస్తున్నాం. గోపి వక్కలు చక్కలు యేటటునప్పుకూ ముందూ, వెనకాల గోపాలరావు అవేళంబోవచ్చారు.

"గోపాలరావు తుపాకీ పేల్చాడేగాని తుపాకీ పేలితే బంతువు తగలాలని యెక్కడుంది" అని అంటూ ఒకటేనవ్వు. అంతలో గోపాలరావు అందుకుని "దానికి తప్పక చెప్పకలిగిందండి, అ చెప్పకు తోకను పై తెత్తి ఒక యెగురు యెగిరివెట్టిపోయింది. గుండు దానికి బద్ది తంగా తగిలుంటుంది" అన్నాడు. "ఐతే గోపాలరావు దానిమీద తుపాకీతో ముద్ర వేశాడంటావా" అన్నాడు రాజాసాహెబు. ఇంతలో దినబాలు అందుకుని గోపాల రావుకు పి ముద్రవెయ్యటం భయపెనుంది. మొన్న వేలుముద్రవేసి కోర్టుకుట్టా తిరిగిం దగ్గరనుండి ముద్రలువెయ్యటం మానేశా డండి! ఈ కుట్రా (కొండగొట్టె) మీద పి ముద్రా వదిలెందరు-అన్నాడు. వెంటనే గోపాలరావు అందుకుని "దేవునియెదుట పృమాణం చేసి అం తా గెంబెలుకాను; అబద్ధం చెప్పను. నే కోర్టున గుండుచెప్పి దానికి బద్దితంగా తగిలింది" అన్నాడు.

అంత నమ్మకం గా గోపాలరావు చెప్పటం చెప్పితిన్న బంతువు తోకనెత్తుకుని అలా పైకి గెం తటం పొట్టమీద చెప్పను సూదిస్తుండగ చెప్పకూ వెడకటానికి బయలు దేరాడు. ఇష్టంలేకపోయినా గోపాలరావు, గోపి, నేనూ బయలుదేరాం.

మేమున్న బంగళాకుట్టా నడుముఎత్తు గడ్డి. దీనినే Tiger grass అంటారు. ఆ గడ్డిలో అక్కడక్కడా కాళీప్రదేశాలు వున్నాయి. గడ్డికావల దిన్నతుప్పడవులు, అదిదాటితే పెద్దఅడవులు, ఆ పెద్దఅడ వులమగ్గవోకవాగు, ఆ వాగుమధ్య పెద్ద మడుగువుంది.

గోపాలరావు గడ్డిలోంచి కాళీస్థలంలో నిలబడివున్న కొండగొట్టెనుకాల్చాడు. అది నిలబడినదగ్గర చెప్పకలిగినదాడు అంటే నెత్తురుయేమిలేకపోయినా, అది పైకిఎగిరి గెంకినబోడలున్నాయి. ముందు గడ్డి లోంచి అదివెళ్ళినబోడ న్నవ్వంగావుంది. బంతువెత్తున ఒక ప్రక్క న అనుభవపుని దృశవంతో కలిసిననెత్తురు అంటుకునివుంది. అంటే చెప్పి దాని పొట్టమీదతగిలిందని, అగుండు దాని పొట్టలోనేవుండగ అర్థం. తీవం గడ్డిదాటుకుని తుప్పడవుల్లోకి వచ్చింది. అప్పుటికి రెండుమైళ్ళయినా నడచివుంటాము. నీడలు సాగుతున్నాయి. సూర్యుడు కొండలమాటుకు వెళ్లిపోతాడు. ఇక మిగిలేది నిరెండ.

"దీకబడకుంది. వెనక్కు వెళ్తామం తాడు" గోపాలరావు. పైగా ఈ తావు మొన్నటివరకు నరమాంసభక్షి అయిన పురి తిరిగినవడేకం. మునలివారైన తన్నే ముందుదిక్కించుకుంటుందని ఒక్కటే గొడవచేయసాగాడు. ది వ ర కు రాజా సాహెబ్ అ మడుగువరకు వెదికి వెనక్కు వద్దామనినవ్వనిప్పి. 5 నిముషాలు రెట్టు తినుకోమని కలేవట్టుచెట్టువుంటే ఆ వళ్ళని కోస్తున్నాడు. ఈ లో గా గోపాలరావు మూత్రదీనర్జనకు ప్రక్కనున్న పొదదగ్గర కూర్చున్నాడు.

అంతలో ఆ పొద లో పెద్దతెలికిడి, అలబడిఅయి అందులోంచిలేది వరుగెత్తింది మేం వెనుక్కున్న కొండగొట్టె.

గోపాలరావుకు గుండె స్థంబిందినంత వనియి ఒకవుడుకున మా మధ్యనొద్ది వద్దాడు. "పులండి, పెద్దపులండి, Man eater అండి" అంటూ గజగజ వణుకు తున్నాడు. వందె మలమూత్రాడులతో పాడైపోయింది.

ఇక మాకు నవ్వాగలేదు. మేం ఎంత యెక్కువ నవ్వుతుంటే అంత ఆగ్రహవడ సాగేదు. ఆగ్రహ, ఆశ్చర్య, సంక్రమా లతో విగ్రహంతో పిం చూట్టాడుకున్నాడో అతనికే తెలియాలి. "నేను చూదానండి, న్నవ్వంగా చూ దా నం డి పెద్దపులేనండి, ఇంతతేసి కొమ్ములున్నాయండి (కోరలన టోయి). నేలనంటుకుని మేముంటా నవ్వు కుంటుంటే "నవ్వండి! నవ్వండి! ఈ రోజుతో నావనాఖరు" అని ఎంతోఆగ్ర హాన్ని ప్రకటించాడు. రాజాసాహెబ్కు ఆ వరినరాలన్నీ బాగా తెలుసు. కొండ గొట్టె నేరుగా అ మడుగుకు దారినిపించని పూహించాడు. ఆ చుట్టుప్రక్కల నీళ్లం దేది ఆ కక్క డే. బాగా చెప్పితిన్నటివం యెప్పుడు నీళ్లు తప్పక తాగుతుందనిఅను కుని అడవిఅంచుకు, వాగుదగ్గరవచ్చి; అక్కడ ఒక పెద్దచెట్టు మొదట్లో గోపాల రావును కూర్చోబెట్టి గోపినికూడా అక్కడే పుంచేతాడు తోడుగా.

అక్కడను అరమైలుదూరంలో మడుగు వుంది. రాజాసాహెబ్, వాగులోంచి గట్టు ప్రక్కగా ఇనుకలోంచి నిశ్శబ్దంగా నీడలా ప్రాకుతూ ఆ మలుపువద్దకు దేరాడు. ఆ మలుపుకు 20 గజాల దూరంలోవుంది మడుగు. అక్కడకుచేరి నన్ను కదలవద్దని చేత్తో పైగచేసి తాను కాల్చేదానికువరక మిందాడు.

నిదానంగా గురిచూచి పిప్పి అని శబ్దం చేసి, పేల్చాడు. రైఫిల్ పలికింది. వెంటనే ఇంకోపేటు. ఆపేటుతోబాటే భూమి దద్ద రిల్లెట్టు పులిగిగర్జనా; దాని కడసారి దీనా రావమూ; నీళ్ళలో బంతువు కొట్టుకుంటు నట్లు శబ్దాలు వినవచ్చినయి.

పులి చచ్చిపోయింది. చచ్చిపోయిందని రూడిచేసుకుని దాన్ని బరిక్షిందిచూస్తే- వళ్ళంతా మూసినగాయాలు, కుడిపాదం కుంటు, వాదినదవడా, కుడి కంటి క్రింద పెద్దగాయంతోబాటు-వికత్తవైనమొహం. ఇదివరకు అడవివందితో పోరాడి తిన్న చెల్లులగాయాల మ చ్చ లూ ఉన్నాయి. రాజాసాహెబ్ కాల్చింది నరమాంస భక్షి కేసని యుజావయింది.

పావం!! ఆ కొండగొట్టె-అపొదలోంచి బయలుదేరి రాజాసాహెబ్ తోహందినట్లు నేరుగా ఆ మడుగు వద్దకువచ్చి-అక్కడే పున్న పురినోట్లో పడింది- రాజాసాహెబ్ కాల్చుటోయేముందు- పురి తన ముందరి రెండుకాళ్ళమధ్య కొండగొట్టె నుంచుకుని, నోటితో దాని మెడను వట్టుకునివుంది. పురి మెడ బుటాలదగ్గర కలుసుకున్న తావులో గురిచూచి- పురిని తనవెత్తుకు తిప్పకునేదానికి కాల్చుటోయేముందు నోటితో వచ్చుకు చేసాడు.

తిరిగి వచ్చేటప్పుడు గోపాలరావు పుండమన్నతావులోలేడు. అర్ధనగ్నంగా చెట్టుపై కొమ్మ లో నలుకుతూ కూర్చు న్నాడు. అతని వందె కొండం ఎత్తులో చెట్టుకొమ్మల్లో వేలాడుతుంది. భయాందో తనలో చెట్టునుయితే ఎక్కగలిగాడుగాని, దిగేదానికి గగనవయింది. కొండం ఎత్తు లోంచి తొలివడితే కాలు తెరికింది.

ఎంతో బొన్నత్యంతో ఒకప్పుడు ప్రతి క్షిణ పెద్దపులి దిక్కిళ్ళపై అతి దీనావ స్థలో నరమాంస భక్షిగా చచ్చిపోయింది.

(4 వ పేజీ కొరవ)

రామలని తెలియగానేఎంతకోపం, దొరికిన టోటల్లా కాటువేసి రక్తంపిల్చే మన వెల్లారు టోమలను తలచుకొని ఎంతోదిగులు. పిల్లల చదువులెలా తోజనాలెలా చేయాలి అని ఎన్నోప్రశ్నలు దిశాకువరదాయి. నరే అవడలో ఆ దు కొనే అవద్దాంభవులైన క్రొవొత్తులు వెలుగును ప్రసాదించాయి. రైట్లమధ్యలో కూర్చుంటే మాట్లాడాలని, చదువుకోవాని లేక రేడియో త్రిప్పాలని పిట్ ఒకవని చేయాలనిపిస్తుంది. నిశ్చ లంగావెలిగే ఈ క్రొవొత్తుల వెలుగునిడల్లో మాట్లాడాలని పిం చ డు. నిశ్శబ్దంగా కూర్చుంటే క్రొవొత్తికాంతుల్లోబాదా ఓ డల్దనం, ప్రశాంతత, మృదుత్వం, అన్నిం టిని మిందిన ఓ వదితత మనలనాకర్చి స్తుంది. అందుకే కాటోలు త్రై ప్ర పు ల చర్మిలో నీటిని, దయామయుడైన క్రిస్తు ప్రభువుదగ్గర వెలిగిస్తారు.

ప్రకృతిలో ఎన్ని వింతలు, ఎన్ని ఆనం దాలు ఎంత ప్రశాంతతవుండో చూస్తేగాని అర్థమౌదు. నిశ్చలంగా నిర్మలంగావున్న రాత్రి ఒక్కసారి చైతన్యము తో కదిలి మరలా నిశ్శబ్దమౌతుంది. అతి నిశ్శబ్దంగా వున్న రాత్రి దిరుగాలి చెట్ల అకులతో శృతి కలుపుతుంది. కొద్దిరి అకులు ఆ వెన్నెల తళతళలలో ఎంతచక్కగా పూగుతాయి. ఎక్కడో ఓపిట్ట రెక్కలశబ్దం, నిశ్శబ్దంగా వున్నట్టు కనిపిస్తున్నా ఆ నిశాదేవిని నిశ్శ బ్దంగా వుండనివు. మందస్వరంతో రాత్రి తన నంగీతం లో కాని కి వినిపిస్తూనే వుం టుం ది. లా రీ లు, ఐ స్తు లు, దీసిరింజెస్తు, లొడిస్సీకర్ల శబ్దాలకు అల వాటువడి మొద్దుబారిన మనకు త్వరగా ఆ శబ్దమాదుర్యం వినిపించదు. నిద్రవట్టక పోయినా అర్ధరాత్రి వింత అలోచనలలో మెలకువవచ్చినా అతి ప్రశాం త మైన ప్రకృతిని కొందంసేవు చూడండి. రాత్రి ఎంత అద్భుతమైనదో తెలుస్తుంది. అలాంటి అద్భుత సౌందర్యం, ప్రశాంతి చూచి నవ్వుకు మన మానసికబోర్లల్లాలు చొస్సా న్నదము అనన్యమూ అనిపిస్తుంది.

కాని నా స్నేహితురాలు చెప్పినట్లు రాజుల్లో భయంకర దూ అంటే చెప్పే దేముంది? దిన్నతనంనుండి రాత్రిని, దీక టిని, పెద్దపెద్ద చెట్లనూ, అఖరుకు తిప్ప గాడ్లను చూసింది బాబీలు, దెహ్యూలు, దొంగలుఅంటూ పెట్టిన భయం మనలో తీర్చిదిద్దకపోయి, రాత్రిలోని సౌందర్యా నికే దానిలోని దివ్యానుభూతికి దూరమవు తున్నాము. అలాగని నిద్రపోవద్దనికాదు. నిద్రరానిరోజు, మానసిక ఆవేదన తట్టుకో లేనప్పుడు ప్రకృతినాశ్రయపై అనంతృ ప్తులు, ఆ శాంతు లూ పోయి ఒకానొక ప్రశాంతత మనలను అవరించుకొంటుంది. ఏ అలోచనారాదు. ఒకే నిశ్శబ్దత మనల నావరించుకొంటుంది. అందుకే అమపింది నది-అనాది మానవుని మానసిక బాధ లకు ప్రక్క తే వైద్యం చేసిందేమోనని. ఒంగోలు దగ్గరి క్రొత్తవట్నం వెళ్ళాం కొందరముకలిసి. ప్రయాణపు బడలిలో తలనొప్పిలో నిద్రపోయాను. అనుకోని

విధంగా అర్ధరాత్రి మెకకువవచ్చి నిద్ర రాలేదు. అమావాస్యరాత్రి. ఎదురుగా అగార బలరాసి. లేది ఇనుకలో కూర్చు న్నాను.

శేవలం వెలుతురుకే రూపంవుంది, దీక టి రూపంలేదు, అనేది మిథ్య. అంద కారము ఎంత గంభీరమైనది. నము ద్రాన్ని ఎన్ని చూ ర్చో మనం చూచి పుంటాము. అర్ధరాత్రి నల్లకీడికటిలో చూచారా? బిలుంటే ఒకమారు చూడండి. అహ! ఎంతటి సౌందర్యం? ఒక్కో తరంగం తలపై తెల్లని వెన్నెల తిలుగుల తీరిబాలతో ముందుకు దుముకుతున్నది. అలా నముద్రంలో లేస్తున్న ఆ నల్లని తరంగాల ప్రయందులు తెల్లని ప్రకాశంలో వెలుగొందకపోయినా, దీకటిలో వాటిరక తెలుసుకోలేకపోతాము. ని శ్శబ్ద మై, గాదాంధకారమైన ఆ రాత్రిలో ఆ గంభీర బలరాసివూగు, ఆ మహాతరంగాల వుధృ తల, వృందయాన్ని కదిపే ఆ భయంకర సౌందర్యము ఎలా యధాతథంగా వర్ణిం చాలో అర్థం కావటంలేదు.

దిరాట్ న్యరూపంవలె దాని అద్భుత సౌందర్యం, అపరిమితమైనశక్తి చూస్తుంటే మనమెంత అల్పుల మో ననిపిస్తుంది. ఇంతటి సుందరదృశ్యం నేనెప్పుడూ చూడ లేదు. అందుకే మిగతావారినికూడా లేపి చూపించినాను. ఈలాంటిది చూచినప్పుడు అనేక ఊహలు మృదయంలో త టు కు మంటుంది. ప్రేమమూర్తియైన శ్రీకృష్ణతగ వాసునిమూర్తి పునశ్శాసన సుందరము, వరలోకమార్గము అందకార విలీనము. మృత్యువు నలుపు.

అందుకే కాటోలు ముట్నూరి కృష్ణా రావు మృత్యువునుగూర్చి ఇలా వర్ణిస్తారు. మృత్యుదేవతకు అనేకభయంకర వికృత రూపాలు కల్పిం చా డు. కాని మృత్యు దేవతవంటి ప్రసన్నమూర్తి మరిఒకరులేరు. దయామయి అంటే అమెనే అనాలి. ఆ తల్లి స్వర్గ ఎంత మృలదుము. ఎంత శీత లము. రోగగ్రస్తమై జరాశీర్ణములై కిదిల ములైపోయిన శరీరాలతో బాధపడుతున్న విద్వలకు అతివృద్ధి త ప్పిం చి సరికొత్త శరీరం కల్పింది ఇవ్వాలని తొందరపడే ఆ తల్లి వాత్సల్యముయి కాదా? -అంటారు. ఎప్పుడైనానే ద్రష్టనుబట్టికదా దృశ్యము.

ఈ ప్రకృతిని అందరూ ఒకే విధంగా దర్శింపలేరు. కొందరు దీనిని దర్శింది దిన్న విద్వలవలె అనందిస్తారు. కొందరు ఇంద్రియ సంబంధమైన వ్యామోహాన్ని పొంది ఆ బాహ్య సౌందర్యానికి ముగ్ధులౌ తారు. మరికొందరు జగన్మాతగా ఆతిం ద్రియ శక్తిగా బా విం ది ఆరాధిస్తారు. కొందరు మానవ ప్ర కృ తి కి; బాహ్య ప్రకృతికిగల సం బం డం గమనించి తద్వారా ఆ ద్యా త్మిక సౌందర్యాన్ననుభ విస్తారు. సూ ర్యో ద యం, సాయం సంధ్య, చంద్ర దర్శనములాగే మామూలు మనిషి భయపడే భయంకర నిశీధం, తీరమైన నముద్రంబూడా తన్మయంతో అనందించడానికి తోడ్పడుతుంది. ఈ దృశ్యాలు చూడండి. అకాశము దిశ్రవిదిశ్ర వర్ణ న-శోభితమైనవృక్ష ముల్లులు తెల్లగా నల్లగా రకరకాల అకారాలతోనూ వాటిలో చల్లని సంధుడు పయనించడం. ఉద యించే సూర్యబింబము, పిట్టలు, వికపించే పువ్వులు, చెట్లు, వనసుడు, వర్షము, నదులు. ఒకటేమిటి విశాలమైన ఈ ప్రకృతి విభిధరూప విన్యాసాలలో పురారవమయ్యు నవయవ్యనిలానిత్యముగానే ప్రకృతితన వల్లని ప్రేమపూరిత హస్తాలు ఎప్పుడూ దాపివుంటుంది. వాటిని మనం అందుకో వాలి. అంతే.

శారదాదేవి

(4 వ పేజీ కొరవ)

కలకత్తా నగర నమివమునగల బంతురాజీలాకు అగ్నేయ నరిపాద్మనున్న

బయరాంబాటియందు వరమ నుగుణ అనుడను, పుదార హృదయుడునగు శ్రీ రామచంద్ర ముతోపాద్యాయుడు, వరమ నుగుణాలరాశి, అతనికి తగిన ఇల్లాల యిన శ్రీ శ్యామసుందరీదేవికి, వాక నుమూహర్తమున దేవాంత సంభూతురా లైన శారద జన్మించెను.

పువ్వువృక్షగానే వరిమళించు నన్నట్లు శారదాదేవి బాల్యము నుండియే ప్రకాశింపబడగనెను. బాల్యము నుండియే శారదాదేవి పుత్రమాతయములను పుపాశించెడిది కానీ, అల్లరి దిల్లరి మాటలగున కమించెడిదికాదు. ఐదు సంవత్సరములైనా నిండని శారదాదేవి అత్యంత భక్తి శ్రద్ధ లతో కాలి, లక్ష్మి విగ్రహములను, పూవులతోడను, విల్వవృక్షముల తోడను పూజింతుచూచి అమె తల్లి దండ్రులు ఎంతో ఆశ్చర్యపోవుచుండెడివారు. చుట్టు ప్రక్కలవారు బాలిక దైవాంతసంభూతురా లని బాదించెడివారు.

బయరాంబాటి అమడమూరమునున్న కాయిరి పుష్కరమున నుగుణరాశియగు చంద్రమణిదేవికి, జన్మించి బాల్యము నుండియే బ్రహ్మజ్ఞానయై తనకు వరణీయ మని బా విం ది, తన వృద్ధేశ్వము లన్నియు తల్లి, అన్నకు ఎదిగింది భగ వతో దింతనలో గడుపుచున్న రామకృష్ణునిబాది చుట్టు ప్రక్కలవారు పిర్చివా డనుచుండెడివారు. అకాలమున బాల్యవివా హములు జరుగుట శోచనీయమే! రామ కృష్ణునికి వివాహము చేసిన కుదురుకొన గలదని ఎన్నియో సంబంధములు గావిం దిన ప్రయోజనములేకపోగా, శ్రీ రామ కృష్ణ పరమహంసయే, స్వ య ము గా "శారదవృత్తాంతము" నుడిచి ఈసంబం ధము కాయముగాగలదని చెప్పింపెను. వివాహము నిశ్చయమయినది. ఒక నుమూహర్తమున శారదా రామకృష్ణుల వివాహమయెను. అప్పుటికి శారదా వయసు ఐదుసంవత్సరములు.

శారదాదేవి పదుమూడేండ్ల ప్రాయ మున అత్తగారింట్ల అడుగుజెత్తెను. వరియే తన నర్తమని బావింది, అయన దర్శనము కొరకు తపింది పోయెడిది. లోకమున కేమో దంపతులని బావనయేకానీ అంత రంగములందుమాత్రము తల్లికుమారివలె, అతి పవిత్రముగా వుండీరి. ఇరువురును, విషమనుభములు తువ్వమని బావింది, భగవతోదింతన యందు గడువ తొల్లిరి. ఒకసారి శారదాదేవి అత్యంత భక్తి శ్రద్ధ లతో వరి పా డ ము ల ను వాత్సహ, "స్వామీ! నమ్మగురింది మీరేమని దలం తుర"ని అడిగెను. వరమహంస గంభీర ముగా "అల య ము న వికల్పి దేవాతా మూర్తియై బూజలండు కొనుచున్నదో ఆ తల్లిగా నిన్ను బాచుచున్నాడ"ననెను. ఇట్లు ఎన్నెన్నో అదంపతుల నుమధుర సంభాషణలతో దొర్లచుండెడిది. అవన్నియు వ్రాయ వలె నన్న గ్రంథముగాగలదు.

శ్రీ శారదాదేవి 1920 నం ఆరై 20 తేది రాత్రి ఒంటిగంట తనువు వారింది.

శారదాదేవి చరిత్ర చాల దిన్నదే కావచ్చును. కానీ అమె మహిళాముఖం అదర్శప్రాయముగా వెల్లొందిన భన్య రాలు. నవీన ప్రాచీనదర్శనములను పుణికి పుచ్చుకొని అదిరకాలము ప్రకాశించుచూ, ఇప్పటికి అత్యంత దే దీ ప్య మా నం గా వెల్లొందుతున్న వరమ పవిత్ర పుణ్య మూర్తి శారదాదేవి.

శారదాదేవి పే రి కు అనేకములైన పాతకాలు, అయములు గలవు లేవారు శ్రీరామకృష్ణ మతము నమీవమన, అనగా అమె శరీరము దహనము గావించబడిన బోధి, గంగానదికి అభిముఖమున వోక తావునను నుండర రమ్య దివ్యాలయము నిర్మించబడి అమె పేయన ఉత్సవంగా ప్రకాశించునూ వెలయున్నది. ప్రజాదరణ ఇప్పటికి నవ్వుదీని పొందుచున్నదినుటలో అతిశయోక్తిలేదు.

-టి. వి. యస్. రామకృష్ణారావు.
చిట్టచోట్లయి అచ్చగతులు.

పసిరికలు - కామెరు
 భయపడవనలేదు
 దాక్షుడు పి. రామయ్యగారు.
 రంగనాయకుల పేట - నెల్లూరు.

ఒంగోలు డి.ఎం. కోర్టులో
 E. P. No 480 of 1966.
 O. S. No. 250 of 1964.
 పరిపాటి సుబ్బారావుకు

— దీక్షాస్వాల్మకు.
 (1) మొక్కపాటి వాసుదేవశర్మ వగైరా
 — డెడ్లమొంటు తెలుపు.

నర్సారావు పేట రి. డి. యిలాకా, అడ్డంకి న. రి. లో చేరిన అనమనమూరు గ్రామములో 1-వ తె. డెడ్లమొంటు హక్కు కుక్కములు కలిగి, డి. హా. తరపున జప్తు కాబడి, ఒంగోలు సహకారభూమి తనభాగ్యంతుకు వుందన ఆయనమునకు లోబడి యాలము కావలసిన సీరాస్తి వివరము:-

(1) అనమనమూరు గ్రామ సర్వీసెం. 30/2 రు, య 2-04 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] మొక్కపాటి జనార్దనశర్మ [ద] గుడ్లకమ్మ [ప్ర] మొక్కపాటి నగ సింక్యట్టోట్టాల్లు [పు] మొక్కపాటి విశ్వ నాథశర్మ. ఈ హద్దులలోని య 2-04 ట్లు లేక 82 ఏద్రు, 53 చ. మీటర్లు మెట్టభూమి.

(2) నడరు గ్రామ సర్వీసెం. 51 రు, య 9-85 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] మొక్కపాటి వివర్యుత్తాస్తి వగైరాల భూమి [ద] మొక్కపాటి జనార్దనశర్మ గారిభూమి [ప్ర] మొక్కపాటి దక్షణామూర్తి భూమి [పు] నూతలపాటి లక్ష్మయ్యభూమి ఈ హద్దులలోని య 9-85 ట్లు లేక 4 హె. 4 ఏద్రు, 15 చ. మీటర్లు మెట్టభూమి.

(3) నడరు గ్రామములో సర్వీ 37/1 నెంబరు, య 3-90 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] మొక్కపాటి సుబ్బారాయశర్మభూమి [ద] మొక్కపాటి దక్షణామూర్తికోట్టోన్ముల భూమి [ప్ర] మొక్కపాటి విశ్వనాథశర్మ భూమి [పు] మొక్కపాటి హనుమత్తాస్తి భూమి. ఈ హద్దులలోని య 3-90 ట్లు లేక 1 హె. 53 ఏద్రు మెట్టభూమి.

(4) నడరు గ్రామ సర్వీసెం. 165/3, య 2-44 ట్లు భూమికి హద్దులు:- [తూ] పాలిమేర [ద] మామిడాల కోటయ్య వగైరాల భూమి [ప్ర] వడిడి పుంతుంరాధా క్షిప్తముర్తి భూమి [పు] తమ్మవరపు వెంకటసుబ్బయ్య భూమి. ఈ హద్దులలోని య 2-44 టెంట్లు లేక 1 హె. 30 ఏద్రు, 45 చ. మీటర్లు మెట్టభూమి.

షరా:- 28-5-1962 తేదిన పై అస్తినిస్త్రీ, మరికొంత అస్తినిస్త్రీకలిపి రు. 5000/- లకు సంబంధం 1-8 100-8 రు. 7/- లు దొవ్వన వడ్డీతో ఒంగోలు సహకార భూమి తనభాగ్యంతుకు లిమిటెడ్వారికి వుందన ఆస్వాదీనపు ఆయకమును సంవత్సరం 1-8 రూ. 548-95 పై. లో కిర్చులాగున వుందన తాకట్టుకు లోబడి యేలము ఆరుగవలెను. వ్యస్తా వస ఆయకము చాకి లోబడి.

1-వ ఆయకము:- రూ. 1600/- లు.
 2-వ ఆయకము:- రూ. 5000/- లు.
 3-వ ఆయకము:- రూ. 2000/- లు.
 4-వ ఆయకము:- రూ. 1600/- లు.
 యంకా కావలసిన వివరములు దీక్షా స్వాల్మకు అడ్డలేటుగారి ఆఫీసులో అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.
 వేలము వాయిదా 5-6-1967 తేది.
 తర్కరూపింగు 12-6-1967 తేది.
 — ఉప్పులపాటి లక్ష్మీనారాయణ,
 దీక్షాస్వాల్మకు అడ్డలేటు.

నానా విషయాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

కలకు, నడిచిదుల్లో ఏదో ఒక అన్నపేరు చెప్పుకుంటూ నంగితంతోబాడ సారాయిని రాతింబగట్లు అందిస్తూవుండే కాపుడుమద్య దుకాణాలకు, రాజబాటలవక్క పీటలు వేసుకొనికూర్చొని మూడుదీప్తవంటి జాదాలను పోలినులకండల్లో దుమ్ముకొట్టి వల్లెటూళ్ల రైతులకు వట్టువాసుల “కిలాడి” తనాన్ని ప్రదర్శించి వదులు, యాత్రలు దబాయంది వదిలిచే పెద్దగా దొక్కల గతజాదగాండకు, ఎన్నిసార్లు వట్టుకున్నా, ఎంతసార్లు వట్టుబడ్డా నందినీ వందినీనీ, మంతుల, నడమంతుల సహకారాలతో తప్పించుకొనే అమెరికా పాలపొడి విశే కలకు బదులు ఇసుకప్రవహించే నదులకు నీళ్లకు కర్రీపాలకు, వెల్లి ప్రసంగాలకు, నేటి నెల్లూరు పెట్టినదిపేరు.

వచ్చిరక్తం ప్రవహించిన పురాతన శవాల

నంగంవద్ద అనకట్టను కట్టేటప్పుడు దొంతరానిపెట్టె ఒకటి బాహ్యప్రపంచ దాన్ని చూడగలిగింది. మూత తెరవగానే వందలపేళ్లక్రితం విగతప్రాణులైన శవాలు రెండు కనుపడ్డాయి. వాటిని విడలి యుడంలో గోరుకగిరి రక్తం న్నందించింది. కొంతసేపు గాలిపోకగానే అవి పొడిపొడి అయిపోయినాయి అని అనాది యంజనిరు వరిశోధకుడు బ్రూనిఫుట్ గ్రంథంలో వ్రాశాడు. నెల్లూరు, కడప కర్నూలు జిల్లాల అతి పురాతన, అనగా అరేడు లక్షల సంవత్సరాల పౌరాణిక శివితశిల శకములకు ఉనికివట్టు అని భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధన. కర్నూలుజిల్లా బన గానివల్లె నమీవంలో దొరికిన రాతిగొడ్డలి, గోదావరి ఉత్తరపు గట్టులో బూరుగొని పోయి లక్షలసంవత్సరాలనుండి నిద్రించు చుండిన రాతి పనిముట్లు 10 లక్షల సంవత్సరాలక్రిందదనని పిగ్గట్గారి అభిప్రాయము.

ఈ నందర్కంలో శ్రీహరికోటకుచెందిన ఒక దింతకథ జ్ఞాపకానికి వస్తున్నది.

సీతారాములు, లక్ష్మణుడు దక్షిణదేశ పాదయాత్రలో ఈ ద్వీపానికి చేరుకున్నారట. ఈ భూమి మీద అడుగుపెట్టగానే లక్ష్మణుడు చేతిలోవుండిన శ్రీ రాముల పాదకలు దిగువపడవేసి “నీ పావుకోళ్ళు నన్నెందుకు మోయమంటావయ్యా” అని ఒక దీలుదారిబట్టి పోసాగాడట. సీతాదేవి “నీకోటాడ వెట్టల్లో వుట్టల్లో కాళ్ళ అరిగి పొయ్యేట్టుతిరగడానికేనా నాకునీవు బొట్టు కట్టింది. నాకేమి బర్కం వచ్చింది” అని మరొకదారి కిసిందట. రాముడు నివ్వెరవడి తాను మూడవ దీలుదారిలో పోసాగినాడాట. కొంతసేపటికి ఈ ద్వీపం అవతలి ఒడ్డుకు ముగ్గురుచేరుకొని ఎవరి ఆలుపు వారే కిర్చుకొని తడకు ప్రయాణమయ్యే వనవలో ముగ్గురు యెక్కారట. మల్లి ముగ్గురికి అరిగిన దింత అనుభవం స్మరణకు వచ్చింది లక్ష్మణుడు చెంచలు వేసుకొని అన్నగారి పాదరక్షలు చేతబట్టుకున్నాడు. సీత వదిలి చెరుగులో తర్ర నొనడి చెమట విందువులను తుడువ వారం తిందింది. పశ్చాత్తాపం తమ్ముడిని భార్యను లొంగదీసింది. వారి సంభాషణనిన్న వడవ వాడు అయ్యా! ఇదంతా యీ గడ్డనును లేండి, పాపం ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చారయ్యామీరు?” అని జాలి తో తడిసిన మాటలతో వారిని విదారాడట.

పైట్లు తగులబెట్టి, లేని ఆక్రమణలు వ్రాయించి, అమాంబిలలో రైతులను, దాపు-కరణాలను వేదింది, పొని క్యాంపులకు బత్తాలువ్రాసుకొని, పై అధికార్ల క్లిందికి నీట్లపారింది, ఇయ్యని బఠాది అచ్చలను ఇచ్చినట్టువ్రాసిపెట్టి, వహులైన యుద్ధంతును గుటరాయిస్తూపోవేసి, తని

కికి వచ్చిన జిల్లాఅధికారులకు నష్టయలు ముగిసింది. రాజీయబాధితులభూముల దర బాస్తులను అంతులేకుండవేసి, హస్తగతు ఏదో పాకువెట్టి గ్రాంట్లుఎగగొట్టి, పేద సాద యిచ్చు కొన్న బంబరుభూముల నర్సాదుశిషులకు రక్షిదులు యియ్యనియకుండా, ఇతరులపేర్లతో జమ వ్రాయించి సాగుబడిహక్కు కలిగించి, ఇంకా ఎన్నో అక్రమాలు చేసినందుకు క్షమా శ్రీహరి కోటకు బదిలీఅయిన తుంటరి దివ్యాదీతవా నీలుదారు ఎవరో విసిగి వేసారి కర్పించిన కథే యిది. లేకుంటే శ్రీరాములెక్కడ! శ్రీహరికోట యెక్కడ!

నెల్లూరు అక్కరలు

పెన్ను వంతెనకు బుడిచక్కనవున్న హిందూశృణానమువద్ద దీవస్తంభము, సాగ నంవచ్చిన బందుమిత్రులకు ఎండకు, వానకు అడ్డంగావుండి నీటివనతులుగల దిన్నమందిరము, మోంతుకోడువలె అతి విశాలము నుండరము అయిన బ్రతు రోడ్డుకు గాందిగారిపేరు నామకరణము, ఇరువక్కల నీడబెట్టు, స్వతంత్రపార్కులో నాణ్యమైన సిమెంటు ఈతకోనేరు, అచ్చటం గాందిమహాత్మునివలెనేవుండు కంచువిగహము, అక్కడక్కడ బదారు వనతులుఅమర్చిన వట్టికు స్నానగదులు, నిరుపేద బాటసారులకు దావలపులమ్మ న్నతంకన్న ఎన్నోరెట్టు వుదిత వనతులు కల సక్రమము, సర్వేవర్తికాలవకట్టమీది ముండి లేవదీయదలచుకొన్న యానాదులకు, ఇతరులకు పేదలకు కాలవకు తూర్పుకట్టు కేవలం ఉదిత ఇండ్లస్థలాలు మాత్రమే ప్రభుత్వంచేయమిచ్చించు కాలనీ నిర్మాణము, ధరలతగ్గదలకు సహాయ పడుతున్న ఒక మాపర్మామార్కెటు, అచ్చటవ్వు అల్ప అధిక ఆదహనములకు నుండరమైన శుభ్రమైన పాయిథానాలు, శుభ్రమైన చౌక లోజనప్యాకెట్లను పాట కపు జనానికి మధ్యాహ్నం, రాత్రిపూటల్లో అందించగల మున్సిపల్డుకాణాలు అత్యవసరాలు.

ముద్దాడని పెదవులు

(4 వ పేజీ కొరవ)

అనంతప్పి ప్రబలిసవ్యధంకా, వాసు ప్రశం నలు నెమరువేసుకొంటూ తప్పి చెందెడి.

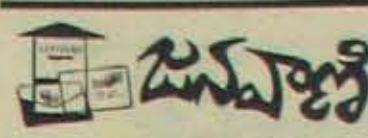
నేరుగా వాసు ప్రశంనలుపొందాలనే ఆశ ఎత్తువైంది సుశీలలో. తనపుట్టింటికి వచ్చింది. వాసును ఏకాంతంగా కలుసుకున్నది. అనిమిషంలో వాసులో ఎంతో ఆకాశీవత గోచరించింది. వాసు, చెవరి పోయిన ఆశలన్నిటిని చేర్చుకొని, సుశీల పెదవులపైపు చూచాడు. అమె తప్పికి అంతులేదు అనాది అందచందాలు, అనాది లేత లేత కాంతులు, సులివెచ్చని రాగాలు, యంకా అపెదిమలమీద కనువిస్తున్నాయి.

“ఇది యంకా ముద్దాడని పెదవులు” అన్నాడువాసు. ఆతని బావనాశక్తికి సుశీల విస్తుపోయింది. స్త్రీని రసికుడు ప్రేమిస్తే తన అందం తాను గుర్తించుకోగలుగుతుంది. ఏకొద్దిమండికో శృంగారాన్ని అర్థం చేసుకోగల అర్హతవుంటుంది- అనుకుంది.

సుశీల అప్పుడప్పుడు వాసు దగ్గర ప్రశంనలపొందుచువుంది. శీవితంలో అది అమెకు పరమతప్పి. వాసు యంకా అపెదవులను ఆరాధిస్తున్నాడు, ముద్దాదాలని ఆశిస్తున్నాడు.

“సుశీ! ఒక్కసారి నీ పెదవులను ముద్దాడనీవా?”-అని ప్రారేయవడుదా మనుకుంటాడు వాసు. కాని సాహసించలేకున్నాడు. ఆతను సాహసినై సుశీల సరేసంతుండేమో చెప్పలేం.

అమెరి యివ్వటికి ముద్దాడని పెదవులు.

(5-వ పేజీ కొరవ)

రాష్ట్ర శ్రేద్ధవతుల్యలు చేయుచుండే దుబారాలకు, అహారవస్తువుల అత్యధిక ధరలకు, తక్షణమే స్పన్దించవలెను. ఇందిరాగాంధీ నిన్ననే హెచ్చరించినట్లు కాంగ్రెసు సభ్యత్వాలను వత్సవంతమొనర్చి ప్రైవేటు ప్రాక్టీసేసి ప్రైవేటిగిన సీరి, జారి, దేశ విద్రోహపు కలుపుకల్లులను నిర్మాగమోటముగ పెరిగివైది, కాంగ్రెసు సంస్థకు బలము చేకూర్చవలెను.

ఇన్నిపార్టీలు ఒక్కతాటిమీదికివచ్చినా కాంగ్రెసును ఓడించలేకపోవడానికి మన వ్యతిరేకత్వా వారి కిచులాటలే మూల కారణమని గ్రహించవలెను. శేరలో స్థాపించబడిన ముఖ్యముగా మన మోద్యమువల్ల చీనా కమ్యూనిస్టుప్రభుత్వము చేతమంతకు త్వరలో అల్లకోగలదని, దీన్ని చేవుడుకుడా నిరోధించలేదని ప్రెసిడెంటుఎన్నికలో కాంగ్రెసు ఓడుననే అడియానతో తన బెంగాలు, దక్షిణాది శిష్యుల ఉత్తరప్రదేశులనుమ్మీ ఓట్లెక్కించు దినమే పెరింగునుండి గద్దించిన చీనా కమ్యూనిస్టుకుడు మాపుసిటుంగ్ పగడి కలను బ్రద్దలు చేయడం మన అవశ్యకర్తవ్యం.

ఇంతకు స్వరాష్ట్రాన్ని ప్రసాదించిన గాంధీగారినే మరచిలే కాంగ్రెసుసంస్థలో ‘కాంగ్రెసు’ మృగ్యమై తే, త్యాగము, సేవాబావము నున్నాయె అహంభావము, అవినితి, ధనమదాంధత కాండవమాదుకుంటే ఎవరిని ఎదిరించగలం? ఎంత కాలం పోరగలం? ఎట్టిఆశయాలను సాధించగలం? ఓడియుంటే అరాజకము, కమ్యూనిస్టు విజృంభణ, మతవిద్వేషానలము, బహుళ మీలికి ప్రభుత్వము మనకు తప్పియుండేదికావు.

నెల్లూరు -వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

“మనము, మన జర్నలిజం”

ఈనెల 5 తేది నందికలో ‘ఒంగోరె’ వ్యాసిన ‘మనం, మన జర్నలిజం’ అనే వ్యాసం చాల నమంజనంగావుంది. అది చదివినతర్వాత “ఇండియా పొసెనన మెని యాదిల్వై వై అవర్ నోబోరియన్ న్యూస్ పేపర్ అండ్ నోబోరియన్ విగ్ విగ్” అని తరత్వం ప్రచుట్టి చెప్పిన మాటలొకర్థం జ్ఞాపకానికొచ్చింది.

ఏ అభిప్రాయాలైనా ఇప్పకాలమారి పాతకులువాసే ముఖస్తుతి పుత్రరాలు, వాటినివసురించే వత్రికలు- నదిత వార పత్రికలు, అధితవత్రికలు మనరాష్ట్రంలో చాలావున్నాయి. వాటి తిరుతెమ్మలను గూర్చి పై వ్యాసంలో చాల గంభీరమైన విమర్శవుంది.

పై ముఖస్తుతి పుత్రరాలు ప్రసురించే వత్రికలకన్నా ఈమధ్య మీవత్రికచేస్తున్న పనిమాత్రం చాలవెగయిగాలేదా? భద్రాళా పొగడ్తువంటి శివారెడ్డి వద్యాలకన్నా నదితవారపత్రికల్లోప్రదురించే న....నంగి పుత్రరాతే నయంచాదా? చేతంలో చర్పించ దిగినవివయాలెన్నోవుండగా మన వత్రికలకు, శివారెడ్డివంటి కవులకు వస్తువే దొరకడంలేదా?

పెద్ద పెద్ద భాస్యాముల యిళ్ళల్లో, కంప్రాబ్లర్ల యిళ్ళల్లో, రెడ్ల యిళ్ళల్లో

అరిగే విందులను, వివోదాలను, - యిట్లా పొగుడ్డా వ్రాస్తే జమి కాత్రేతు వ్రాతల కన్నా యితర వత్రికల్లో ఇడ్డమైన వాటి నన్ను నుతిచే బడుద్దాయి పుత్రరాలు, వ్యాసాలే నయం కాదా? మొన్న దా, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు గవర్నలైన నందర్కాలో రాయప్రోలు, మోదర్ల వగైరా కవులు ప్రసాదించిన ప్రశంసా వద్యాలకన్నా యితర వత్రికల్లో ప్రదు రించే నంగి పుత్రరాలు, వ్రాత లేనయం కాదా? గిద్దలూరు గోపాలరావు కతలు, యితర విమర్శలు, వ్యాసాలవల్ల వత్రికకు, ప్రజలకు మేలుంది కాని, శివారెడ్డి కవిత్వంవల్ల, చమయితిచేదిగారి ప్రైవేటు గుల వ్యాసాలవల్ల ఎవరికి లాభం?

ఈ వందాయకీరాజ్యంలో పేదలు, నిరుద్యోగులు, వుద్యోగులు ఎట్లాంటి బధలను భరిస్తున్నారో ఏవత్రికలకుడా సరిగా నిర్వచించడంలేదు. రెచీదా న్యంవల్ల భూస్వామి కష్టాల నెమర్కొంటారనివ్రాసే వత్రికలేగాని, కూలి వారి, చాలిదాలని మధ్యతరగతి గతుకుల బ్రతుకులనుగూర్చి వివరించే వత్రికలే కరవైపోయాయి. ఈ వందాయకీరాజ్యంలో విద్యలేని వింతవతులైన్నో దివ్యంగా బ్రతుకుతున్నాయి. ఈ రాజ్యాలవల్ల, ప్రభువులవల్ల దుర్బుణ్ణాతి ఎట్లాంటి యిబ్బందులకు ఎదుర్కొంటున్నదో మన వత్రికలు వ్రాయలేకపోతున్నాయి. మన వత్రికలు నికొన్ని, నిష్పక్ష పాతంగా విరచించి సాంఘిక సమాసతకు, వరోక్ష బానిసత్వనిర్మూలనకు పాటుపడే దెప్పడో? మునుగులను, రంగుబద్దాల్నూ ధరించి లోకాన్ని దిక్కిస్తున్నాయే.

బెంగాల్ హుగ్లిజన రేవణవారి మేని పెట్టాలో మొదటి వాక్యం: “మనమంతా తప్పకుండా వెధవలం.” ఇది విపరీతంగా వున్నా అబద్ధమాత్రం కాదని నా మనవి మన వత్రికల తత్వంలో సమూలమైన మార్పు రావాలని అకాంక్షించే చౌక పాత కుడను మాత్రమే నేను.

అన్నారెడ్డిపాలెం, -శ్రీదేవ్బాబు.

పంచాంగం

మహాత్మమ ముమూర్తము
 జా 2 తేది గృహారంభ, గృహ ప్రవేశ, దేవాలయారంభ, దేవతాప్రతిష్ఠ వివాహాది సమస్త శుభకార్యాలకు అమోఘ నిర్భుష్టముహూర్తము.

సాధారణ ముమూర్తములు
 మేనెల 24, 26, 28 తేదులు చదుగు, పెల్లిముహూర్తములు.

కృత్తిక శారై
 మేనెల 25 తేది మధ్యాహ్నం 1-45 గం. వరకు కృత్తికశారైవుండును.

మే నెల తిథులు

20 శని	ఏకాదశి	మ. 11-18 గం.వ
21 ఆది	ద్వాదశి	ఉ. 8-40 గం.వ
22 సోమ	త్రయోదశి	6-04 గం.వ
	చతుర్దశి	3-30 గం.వ
23 మంగళ	పూర్ణిమ	1-14 గం.వ
24 బుధ	కృష్ణపాడ్యమి	రా. 11-17 గం.వ
25 గురు	విదియ	రా. 9-43 గం.వ
26 శుక్ర	తదియ	రా. 8-36 గం.వ

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

*** రైతులకు శుభవార్త ***

మా “నవమణి” మోటార్లు - పంపులు కొన్నవారికి ఫిట్టింగ్ ఉచితముగా చేయబడుతుంది - వెంటనే మాతో సంప్రదించండి.
 అతితక్కువ ధరలు - 1 సంవత్సరం గ్యారంటీ,
మూర్తి విజన్స్, 67, ట్యంకురోడ్డు (పొగతోట) నెల్లూరు.

★ ★ పల్లెల వార్తా వళి ★ ★

(5వ పేజీ కొరవ)

పల్లెలలోని ఉపాధ్యాయులే అ.బోక నకు పూనుకుంటే, పట్టణాలలోనివారు పూనుకుంటారా? నెల్లూరు మునిసిపల్ ఎరిమెంటరీస్కూలు బీదర్లు యూనియన్ వారు 13 తేది శ్రీ ఎం. రత్నారెడ్డిగారి అధ్యక్షతననమావేళమై రెడ్డిబిడిమెంటుకు, రిటైర్మెంటు వయోవరిమితిని 60 నుండి 55 సంవత్సరాలకు తగ్గించే ప్రభుత్వ సంకల్పానికి నిరసన తెలియజేస్తూ తీర్మానించారు. శ్రీ బి. వరదయ్య కార్యదర్శి నివేదిక చదివారు. శ్రీ బి. రామసుబ్బయ్య, శ్రీ డి. శాంతయ్యగారలు వున్నవనిచెప్పారు. ఈ సలహావారు కోర్కెలు, హక్కులతో పాటు బాధ్యతలనుకూడా గుర్తించినట్లున్నారు. ఉపాధ్యాయుని ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థివర్గ విషయంలో తమ బాధ్యతలను విస్మరించరాదని హెచ్చరిస్తూ వీరు తీర్మానించారు. పెడరేపకావాళ్ళ శతాధిక తీర్మానాలను చూస్తుంటాం; ఒక్కసారైనా ఊపవంటి తీర్మానం ఒక్కటి కనపడక!

మునిసిపల్ బీదర్లు యూనియన్ సూత్రకార్యవర్గానికి (పెన్షెడెంటుగా శ్రీ బి. శ్యామసుందరరావు, వైస్ (పెన్షెడెంటుగా కుమారి బి. ఆర్. నిర్మల, కార్యదర్శిగా శ్రీ బి. వరదయ్య, సహాయ కార్యదర్శిగా శ్రీ బి. దేవదానం, ప్రజాసర్కార్ శ్రీ బి. సామియ్యో; నభ్యులుగా శ్రీయుతులు బి. నాగేశం, బి. జగ్గిపిల్లస్, ఎన్. రామచంద్రయ్య, బి. శ్రీరాములు, ఎన్. బాబాబ్రహ్మం, పి. అన్నమ్మ - ఎన్నుకోబడినారు.

దగదర్శి దౌర్జన్యం

తీతం అడిగిన ఒక బ్రాహ్మణ డ్రైవరుకు, యజమానికి మధ్య వివాదం ప్రారంభమై, తిరస్కారంగా మాట్లాడాడని డ్రైవరును దిక్కుగొట్టగా, అతను యెట్టిన నెల్లూరుకు వచ్చి పెద్దాస్పత్రిలో చేరి మరణించాడని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. ఆ డ్రైవరుది పోలి రెడ్డి పాళెం అని, హరిజనుడనికూడా వ్రాస్తున్నారు పోలిన దృష్టికికూడా పోయి నట్టుంది. ధృవపరచుకొని వివరాలు ప్రకటిస్తాము.

కలువాయి పిర్యాదు

కలువాయి పోలీస్ థిలం అరుంధతీయ్యల పేరుతో ఒక పిర్యాదు వార్తవచ్చింది. ఆంధ్రలో ఒక సంతుకునకూడా వివరించబడి వున్నదనుకొంటే! అది ధృవపరచుకొనిదే నమ్మలేము, ప్రకటించలేము

కాని కలువాయి పోలీస్ రాజీయంగా ఒకపక్షం వహిస్తూ, ఇంకోపక్షాన్ని చేపిస్తున్నదని, ప్రత్యక్షంగానే ఈ నైతిక నవలంబిస్తున్నదనే పిర్యాదులు, ఆరోపణలు కనిపించడం చూసాలనుకొంటున్నాము. ప్రభుత్వోద్యోగి అనేవాడు ఇలాంటి ఆరోపణలకు, ఆ పోలీసులకు అస్కారం ఇవ్వకూడదు! ఈ ఎన్.బి. గారు మాకు కొంత పరిధిలే. పాపం! ఆ త్యక్తా హి. ఇలాంటి అపోహలకు బోధివకుంటే వంశోపిస్తాము.

కావలి మర్చింట్టు

కావలి మర్చింట్టు అసోసియేషన్ సర్వసభ్య సమావేశం గత 30 తేది శ్రీ తటవర్తి అద్యైయ్యేశ్వరిగారి అధ్యక్షతన జరిగి సూత్రవత్సరానికి ఈశ్రాది కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది-

అధ్యక్షుడు - శ్రీ సూనె సుబ్రహ్మణ్యం; ఉపాధ్యక్షులు - బండారు తిరువతరెడ్డి, మట్లా శివన్నారాయణ శ్రేష్టి; కార్యదర్శులు-బుగ్గిశెట్టి మాలకొండయ్యశ్రేష్టి, మావలూరి శాంతిరామరెడ్డి; కోశాధికారి-టుగుటూరి వీరరావుపులశ్రేష్టి; సభ్యులు-అయితా బాలదెన్నయ్య, పేటేటి వెంకయ్య,

తటవర్తి గురుస్వామి, అమరా కొండయ్య, నెల్లూరు వరదయ్య, వామిన వెంకట సుబ్బయ్య, వేముల వెంకయ్య, మునగ నూరు సుబ్బరాయుడు, వర్ధివల సునారా య్యశ్రేష్టి, పెండేల సుబ్బారావు, పొన్నూరు వెంకటరత్నం, కంకణాల అంజనేయులు, తంగుటూరు విశ్వనాథం.

వార్షికోత్సవ విశేషాలు

ఇదేరోజులో, ఇదే చదువులో, ఇదే ప్రభుత్వ మో, ఇదే విధానమోగాని-స్కూళ్ళు తెరచేస్తే, అంటే బాబా, వస్తున్నా ఇంకా నిన్న నేటివరకు స్టూట్లు జరుగుతున్నవన్నాయి; వార్షికోత్సవాలు జరుపుకుంటున్నవన్నాయి. స్కూళ్ళ పెరిగాయి, వున్నకాలు పెరిగాయి, స్టూట్లడినాలు పెరిగాయి, హంగులన్నీ పెరిగాయి- కాని చదువొక్కటే సున్నా అయిపోతున్నది. అయినా మే 15 వరకు స్కూళ్ళంటే పిల్లలు బ్రతకాలవా? దావాలవా? ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో వున్నదాలోదింది ఏ! పెల్ అబరుకే స్కూళ్ళన్నీటి తెంపులివ్వడంబాగుంటుంది.

వార్షికోత్సవవార్తలు కొన్ని చదవండి. వార్షికోత్సవ సీజను వచ్చిందంటే పరిశ్రమ ప్రభుత్వం, నమితి రాజులకు రోజూ విందులే; వుత్త విందులుకాదు, వలావ్ విందు! మొత్తానికి తిండిలో, తిప్పతిలో వారి ఓర్పును మెచ్చుకొనితీరాలి! విందులతోపాటు పొగడ్తలకూడా బహుసలీనుగా లభిస్తాయి. వీటికి హాజరయ్యే నాయకులకు మెకం కమ్మిస్తాయి. మీకు జ్ఞాపకంవుంది కదూ-రెండేళ్ళక్రితం ఎట్లా బ్రహ్మ పొగడ్తలు జరిగింది, దానితో వాళ్ళమరపు ఎలా వచ్చింది, ఎలాంటి ఫలితాలూకు దారి తీసింది తెలుసుకదూ! వృద్ధి రావలసిన వారిని యిలా నన్నానాలతో, ముఖపీరి పొగడ్తలతో దెడిదిపారేమ్యడం వుధితం కాదని మనవి.

ఎర్రావగడ జన్మస్థానమైన గుడ్లూరు హైస్కూలు వార్షికోత్సవానికి కావలి తెలుగు ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కుమంగరాయశర్మ గారు అధ్యక్షతవహించడం, తెలుగు లెక్కరలు శ్రీ బి.వి. సుబ్బరాయుడు వున్నవనిచెప్పడం ఎంతో పుధితంగావుంది. ఎరనకవికా రీతులనుగూర్చిలోతెనవనంగాజరిగాయి. హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు స్కూలు కార్యకలాపాలను నివేదించారు. వేముల సుబ్బరామయ్య, గొల్ల శింగయ్య గారలు స్కూలుకు సహాయాన్ని వాగ్దానం చేశారు. డాక్టరు బి. సుదర్శనరావు పుధిత వైద్యసహాయాన్ని ప్రకటించారు.

ఉదయగిరి వున్నతపాఠశాల వార్షికోత్సవంలోకూడా కావలి అచ్యుర్ థార తియులజే ప్రాధాన్యత. శ్రీ ఎం. జె. మాణిక్యరావు అధ్యక్షించగా, శ్రీ వై. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి వున్నవనిచెప్పారు. డాక్టరు బి. వెంకటరామరావు విహమతి ప్రధానం జరిపారు.

కలువాయి వార్షికోత్సవ సందర్భంలో హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. సుబ్బరాయుడుగారు రెండుమాడు వేలమంది ప్రిక్షకులకు తెల్ల వారేవరకు కాలక్షేప కార్యక్రమాలను ఏర్పాటుచేశారు. ఎన్ని నాటకాలు, ఎన్ని వ్యధర్శనలు - మోతగావుండినవి. సభకు డాక్టరు అంజనేయులు అధ్యక్షతవహించగా, బి. ఆర్. కాలేషియుడు శ్రీ జానకిరాం ఎం. ఎ., సుందరరాజారావుగారు వున్నవనిచెప్పారు. పనిలో పనిగా అకాడెమిక్కు బీదర్లు వీడ్కోలు నన్నానంకూడా జరిగింది.

సర్వాయపాశం హైస్కూలు సప్తమ వార్షికోత్సవం 12తేది సందడిగా నిర్వహించబడింది. బి. ప. ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ గొట్టిపాటి కొండవనాయుడు, బి. ఎ. ఎన్.

బి. డి. డి. శ్రీ బి. మూవె కటర్లు, పాత హెడ్మాస్టరు శ్రీ సి. రామస్వామిరావుగారు వేదికనలంకరించి వున్నవనిచెప్పారు పదవ తరగతి విద్యార్థి బి. పి. విజయలక్ష్మి స్వాగతవత్సాన్ని; హెడ్మాస్టరు శ్రీ బి. వాసుదేవరావు, సారస్వత సంచకార్యదర్శి బి. వెంకటేశ్వరరావు, విద్యార్థినాయకుడు పి. శ్రీమతి గారలు తమతమ నివేదికలను చదివారు. కొండవనాయుడుగారు స్కూలు తవనదాత శ్రీ ఉయ్యూరు కృష్ణారెడ్డిగారి దితవత్సాన్ని అభినందించారు. కుటుంబ నియంత్రణ ప్రదానోద్యమ నిరంతర సహనందాం సోదరీమణులు శ్రీమతి రేబాల దమయంతిదేవి, కుమారి బి. అనసూయ; పబ్లిక్ రిలేషన్సు అసినరు శ్రీ ఎం. దండ్ర శేఖరగారలకూడా మాట్లాడారు.

వార్షికోత్సవాల వార్తలు కొరవ సరవ మరువారం.

కావలి పాఠవిద్యార్థులు

బి. ప. హైస్కూలు పాఠవిద్యార్థినంపు కొత్త సమావేశం 10 తేది డాక్టరు కనుమల్ల సుబ్బరామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ ఎన్. నిలకంకరావుస్వాగతవదనాలతో, కాపి-ఫలహార సేవనంతో కార్యకలాప

క్రమణ జరిగింది. శాసనసభ్యుడు శ్రీ వెలవాడ పాపిరెడ్డి, వైస్చేర్మన్ శ్రీ గొట్టిపాటి కొండవనాయుడుగారలకు నవానం జరిగింది. శ్రీయుతులు జె. సుందరరామశర్మ, జె. సుందరరాజారావు, ఎ.క. వి. సుబ్బారెడ్డి, బి. హనుమంతరావు, బి. జానకిరామ మూర్తి, కట్టూరు హనుమంతరావు, జె. చలమయ్యనాయుడు, శేనరి వెంకట్రామయ్యగారలు ప్రశంసా ప్రసంగాలు చేశారు.

పాఠవిద్యార్థినంపు సూతన కార్యవర్గానికి డాక్టరు సుబ్బరామయ్య అధ్యక్షుడుగ, శ్రీ నిలకంకరావు కార్యదర్శిగ ఎన్నుకోబడినారు.

పోస్టల్ విడ్కోలు

ఉదయగిరి పోస్టల్ ఇన్స్టిట్యూట్, పోస్టల్ సిబ్బంది ప్రేమాభిమానాలకు పాత్రులైన శ్రీ బి. సుబ్బారావు రైకలూరుకు బదలీఅయిన సందర్భంలో దుత్తలూరు సబ్ పోస్టుమాస్టరు శ్రీ బి. రామరెడ్డిగారు విడ్కోలు విందుచేశారు. అట్టినే వరి కుంటపాడు సబ్ పోస్టాఫీసు తవనంలో కూడా విడ్కోలు నన్నానం జరిగింది. శ్రీ బి. మార్కు అధ్యక్షతవహించిన ఈసభలో ఎం. ఎల్. సరసింహం, ఎం. అంజయ్య, ఎ. వి. సుబ్బయ్య, బి. శ్రీరాములు ప్రభృతులు సుబ్బరావుగారి నచ్చాదయతను శ్లాఘిస్తూ మాట్లాడారు.

కూనిరాగాలు

(5వ పేజీ కొరవ)

నిగిగావున్నట్లు కనపడడంలేదు-ఈ ట్రంకు రోడ్లోవేస్తున్నతారురోడ్డుమాస్తుంటే! మనకు మనకుగా జ్ఞానోదయమూ కల్గడంలేదు; ఒకరినొకరి తెలియచెప్పకోలేకుండానూ పోతున్నాం మనం! ఇక మనరాష్ట్రం, మన నగరం బాగుపడేదెప్పుడు?

నెల్లూరులోకాలో రోడ్డు మొత్తంమీద చాల అధ్వాన్నమైన స్థితిలోనే వున్నాయి. చాల రోడ్లు సుగుంయిపోయివున్నాయి. దుమ్ముకొట్టుకొనివున్నాయి. డ్రయనే టి స్క్రీము పూర్వయ్యేకా వాటిస్థితి యిట్లా అధోగతిలోవుండాల్సిందేనా? ఇక బ్రాఫిక్ బలెండువున్నాయి, వికారంగా. ముందు స్ట్రాహవావునుపేట బస్టాండు కూడలిలో ఒక పెద్ద వృక్షాకారంలో యిబ్బందిగుండం తడిచివుంది. బండ్లు ఈ వృక్షంమట్టా తిరిగి వెళ్ళాలన్నా, రావాలన్నా చాల తెడదగా వుంటున్నది. అందవికారంగా కూడా వుంటున్నది. ఈ వృక్షాన్ని కాస్త దిన్నదిగాచేస్తే అందంగాను వుంటుంది; అనుకూలంగాకూడాను వుంటుంది. ఇక వీటిని బోడిగా, దిబాదిగా అట్టినేవుంచే దానికంటే ఈ బ్రాఫిక్ బలెండులో చెట్టు చేమలు, పచ్చిక పెండి వచ్చగావుందితే మరింతబాగుండదా? ఆ ఏర్పాట్లను మున్సిపల్ కమిషనర్ త్వరలోనే చేయగలరని విశ్వసించవచ్చా? ఇక అనేకచోట్ల రోడ్లకు ఇరుప్రక్కలా మనుషులు సడిచే మకు పోట్ పోరాలకూడా కట్టిస్తున్నారు. ఇది మంచిదనే.

నెల్లూరుకు కానికాలమే వచ్చివడిందా అనిపిస్తున్నది. ఈ రిట్రొబిమెంటు, రాష్ట్ర అర్థిక దిబాలావరిస్థితులు-వీటిమధ్య కను పూరుకాల్స పథకం కడగంక్ష పాలై కూర్చుంది. కావలికాల్సనరే ఏర్పిత్తుకొని పోయింది. దానిసంగతేమయిందో చెప్పే వారే లేకుండాపోయారు. ఇక నెల్లూరు దాక నిట్టవచ్చే నాగార్జునసాగర్ రెండో దశ- యిప్పటివరకూ మొదటిదశే అయివు లేకుంటే రెండోదశ వచ్చేదెప్పుడు? నాగార్జునసాగర్ ప్యాజెట్టు రెండోదశ అమలు జరగడానికిలేదు - అని మహారాష్ట్ర వ్యభుత్వం అడ్డువులేస్తున్నది; అక్కటం చేస్తున్నది; అరువులు ప్యాగించిందినది.

సరే ఇకపోమెలెంపొజ్జెట్టు.ఇది కలగానే వుండిపోతున్నదికా. అమర్ల ఎలక్షన్లకు

ముందు సోమలెంపొజ్జెట్టు ఇన్వెస్టిగేషన్ కని రెండు నెలడివిజ్జు కొంత గడచిందేసాయి. ఇప్పుడు మళ్ళీ కళ గవర్నమెంట్ అయిపోయింది.

నెల్లూరుకు ప్రాణప్రదమైన వ్యవసాయ ప్రాజెక్టులన్నీ ఈస్టిలోవున్నాయిఇప్పుడు! కనుపూరుకాల్స ప్రాజెక్టు వర్షుక్రింద - యిటీవల వున్నవర్షరణ జరిగినప్పటినుండి వాదాపు 80 లక్షలు అర్జుఅయినట్లున్నది. అయినా యి ప్రాజెక్టువని వోక కొరిక్కిరాలేదు. కంట్రాక్టర్లు - వరైరా యంత్రాగానికివుండాల్సిన మూమూళ్ళ నిప్పటిపోసు అసలు సినలుగా పని జరిగింది 50 లక్షల దాకా వుండొచ్చు. ఇంత అర్జు అయిన తర్వాత యిప్పుడు ఆ స్క్రీము ఎత్తేటం- అనే స్థితిలో వుందిప్పుడు కనుపూరుకాల్స. అమర్ల జీతాలకుకూడా లేకుండా రెండు దివిజ్జుకూడా ఎత్తేశారు. ఇప్పుడు వున్న వారికూడా జీతాలలేవని అసలు ప్రాజెక్టువనే జరగడంలేదు. అప్పుడురవ్యంత, అప్పుడు రవ్యంత వచ్చింది జీతాలకేసరిపోతున్నది. ఇక కాల్సవనేది జరిగేదీ? కంట్రాక్టర్లు చేసినంతవరకు రావల్సిన బిల్లులే కొన్ని లక్షలదాకావుంది. అందువల్ల ఇప్పుడక్కడ కాల్సవనే బొత్తిగా జరగడంలేదు. పూర్తిగా నిల్చిపోయింది ఈ బిల్లులన్నీ పాసయి, ప్రాజెక్టు నక్రమంగాపూర్తయ్యేవరికి కనీసం ఐదు సంవత్సరాలైనా వచ్చేట్టున్నది. అప్పటిదాక, ఇప్పుటివరకుజరిగిన దాదాపు 1 కోటి రూపాయల గతి సముద్రంపాలై న్నట్లేనా?

ఈ దశలో - మొన్న కోటనమితి మేలో శాసనసభ్యులు వెలవాడ పాపిరెడ్డిగారు సోమలెంపొజ్జెట్టు ప్రస్తావించి, ముఖ్యమంత్రితో 'దైలాగ్' ప్రారంభించారు. మద్రాసుకు ముఖ్యమంత్రి వెళ్ళిన పుడు సోమలెం ప్రస్తావన వచ్చింది - వాళ్ళకు మందిసిట్ల కావాల గదా! మద్రాసుకు మందిసిట్ల సోమలెంను పుతయ రాష్ట్రాలు కల్పి సాధించేదానికి అవకాశం లేకపోలేదని చెప్పారు. మద్రాసుకు మంది సిట్ల అనే పేరుమీదుగానైనా సోమలెం సాధించుకుంటే అంతకంటే కావల్సిందికేముంది మనకు? అందుకని ముందు మైదరాబాదుమీద పథకంబా సమయం దూచుకొని నెల్లూరు శాసన సభ్యులు కట్టి గట్టుకొని మద్రాసు వెళ్లి అన్నాదురైలో

సంపదించడం; ఆ తర్వాత జె. ఎల్. రావుగారిలో రెస్పొండెం - యి రూపంగా పుద్దయ్యాన్ని మరిచి, మరిచింది - సోమలెంను వోక అ.క.రాష్ట్ర వత్తకగా రూపొందిస్తేగాని మోక్షం పుడలేమో ననిపిస్తున్నది.

వాట్లం నేర్చుకునే బారికలు నెల్లూరులో చాలామంది చేస్తున్నారు. తమ పిల్లలకు నాలుగడుగులు నేర్పడాలో లేదో మద్రాసుకు తీసుకొనివెళ్ళి సినిమా వాళ్ళముందు అడుగులు వేయించి, వాళ్ళ చేత వట్టి దీవెనలుపొంది, పోటోలు తీయించుకొని, ఆ పోటోలు పబ్లికల్లో వేయించుకొని తప్పి వచ్చున్న తల్లిదండ్రులూ అనేకమంది వున్నారు. వీళ్ళ అల్ప సంకోపానికి మనం బారి చెందాల్సిందే.

మొన్నకరోజున తలవని తలంపుగా మన పొగతోట ఇంజనీరు శ్రీ సోమయాజులగారింటికి వెళ్ళడం జరిగింది. వాళ్ళ మ్యాయికి శ్రీ కోటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు నాట్టులో శిక్షణ యిస్తున్నారు. వారి శిక్షణ విధానం సమైక్యత ముగ్గుట్టిచేసింది. అన్నింటికంటేమీంది ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రుల నాట్టుకానెక్కి మరింత ముగ్గుట్టిచేసింది. ఆ అమ్మాయి చురుకుదనమూ అత్యుత్తరీకుట్టిచేసింది. ఆ అమ్మాయి పోర్టు పారం కాబోలు చదువుతున్నది. చదువులో వస్తుగానే వస్తున్నదట. ఎట్టిదో వాట్లంవట్టి సహజమైన ఆసక్తి విరగివచ్చివున్నది. తమ విద్వల ఆనెక్కి గురెగి తగిన శిక్షణ యిప్పించే తల్లిదండ్రులు లేని యి దేశంలో, ఇళ్ళ చదువులతో తప్పినదకుండా సోమయాజులగారిదంచుకు తమవిద్వల యిట్లాంటి విషయాల్లోకూడా శ్రద్ధగా శిక్షణయివ్వడం అరుదైన విషయంగానే కనపడింది. తమ విద్వల శిక్షణ యిప్పిస్తూ తమ యింటిలో కళా సౌరభాన్ని గురాలించేవేమోక గల్గుతున్నారు వారు.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి నాట్టు శిక్షణ విధానంకూడా ప్రత్యేకించి పేర్కొనదగింది. వారిలో ఆ పాఠ మైన పాండిత్యమూ వుంది, అదుగి క మైన చచ్చి వుంది. అయిన ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఎందరో నెల్లూరు బాల బాలికలకు నాట్టులో శిక్షణగరిపారు. అదేవ్యావకం, వృత్తిగా కలిగినవారు అయిన.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చి వస్తున్నదంటే - యిట్లాంటివాటికి రాసురాసు అదరణ అనేది లేకుండా పోతున్నది. మొన్న డాక్టరు వెలవాడ గోపాలరెడ్డిగారికి నెల్లూరు అలిచేసు నంపుంచారు వోక పెద్ద నన్నాననత చేసినవ్యడు నలానం తరం - ముగ్గురు సినిమా గాయకుల్ని పిలిపించి పెద్దయ్యతో సినిమా పాట కచ్చేరీ పెట్టించారు. రోజూ నిల్కా రేడియోప్రేక్షకులందరినీ సినిమాపాటల్ని వీరక్కడ మళ్ళీ పాడడం ఎవరికీ రుచిలేదు. అందువల్లనే అంతా లేచిపోయారు. పెండ్లిడ్లు జరుగుతుంటాయి, గృహప్రవేశాలు జరుగుతుంటాయి. మన వాళ్ళ యిట్లాంటి సందర్భాల్లో ఎంతో మరచాలు చేస్తుంటారు. కాని ఇట్లాంటి శాస్త్రస్ఫుర్తి కలిగిన కళా ప్రదర్శనలను యేర్పాటు చేయించాలనే ఆలోచనే తట్టడంలేదు. ఒక స్థాయిని చేరుకున్న బాల్కనీకకళాకారులు నెల్లూరులో ఎందరో వున్నారు, ఏ అవకాశాలేక. వారిచేత యిట్లాంటి సందర్భాల్లో యిట్లాంటి ప్రదర్శన లేర్పాటు చేయిస్తే లోకలో తేలంబోను ప్రాధికేసి నట్టూ అవుతుంది, మనసత్వ జీవితంలో కళా వాసనను పిల్చుకొన్నట్టూ వుంటుంది. మన రసహీనమైనమైన ఎండు జీవితాలకు వోక బాట్టిలాగానూవుంటుంది. శ్మశరమైన సినిమా మోజులోవడి అందరూ వాతావరణాన్ని కలుపితం చేస్తున్నారు. బాధ్యత కల్గినవారు, నెంస్పృశి పరులుగా వెలమణి ఆ పుతన్న వారు కూడా యిదే చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి మారదా?

